Leto LIX. Številka 240. V Ljubljani, v petek 22. oktobra 1926. Cena Din 1·50

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petit á 2 D, do 100 vrst 30 50 p, večji inserati petit vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod" velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Knaflova ulica štev. 5, pritličje. — Telefon štev. 304.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon štev. 34

Poštnina plačana v gotovini.

Nove vlade v Srednji Evropi

Pretekli tedni so bili za Srednjo Evropo prava perijoda vladnih kriz in sprememb. Poleg Jugoslavije sta imeli kratki vladni krizi tudi Madžarska in Avstrija, novo vlado in ž njo docela nov režim pa je dobila Češkoslovaška, kjer je sprememba vsekakor najvažnejša in najdalekosežnejša. V Jugoslaviji in Madžarski sta ostali na krmilu stari vladi, dočim je bila avstrijska vlada le deloma renovirana, a ta baš na takih mestih in s takimi osebami, da moremo tudi v Avstriji govoriti o novem kurzu.

O oživljeni vladi g. Uzunoviča smo že ponovno govorili. Pomenja samo podaljšanje dosedanjega brezplodnega in žalostnega provizorija. Razočarani so bili oni, ki so pričakovali, da bo kriza prinesla vsaj neznatno spremembo na boljše; da bo pomenila vsaj mal korak k razjasnjenju naše zamotane situacije. Vse je ostalo pri starem in tudi če vstopi v vlado še Jugoslovanski klub, razmere s tem ne bodo nič zboljšane, ampak prej še poslabšane. Mesto dveh bi bili v vladi potem trije činitelji, ki bi vlekli državni voz vsak v svojo smer in ga s tem le še bolj razmajali.

Vlada grofa Bethlena na Madžarskem je vlada manjšine. Drži se s pomočjo ječ in bajonetov in s pomočjo rafinirano prikrojenega, skrajno nedemokratičnega volilnega reda, ki je danes najreakcijonarnejši v vsej Evropi. Opozicija je brez moči in se, enako kakor v Italiji, ne more ganiti. Zato je bilo jasno, da je bila nedavno podana demisija Bethlenovega kabineta le formalnega značaja. Kriza tudi res ni vzbudila nikakega zanimanja in nikdo ni bil presenečen, ko je bila znova imenovana vsa stara vlada. Ni pa dvoma, da bo val demokracije prej ali slej zajel tudi Mdžarsko in pometel z oligarhijo plemstva in kapitala. Mi kot sosedje moremo le želeti, da se ta neizbežni preokret izvrši s čim manjšimi pretresljaji.

Drugačna je situacija v Avstriji. Demokratizem in avtonomizem sta tam izvedena do skrajnih konsekvenc; rodila pa sta tudi vse zle sadove, ki le prerade spremljajo demokratično vladavino povsod tam, kjer ljudje še niso docela dozoreli za njo in se ne zavedajo, da demokracija ne pomeni samo pravic, temveč nalaga tudi velike in težke dolžnosti. Tako vidimo tudi v Avstriji, da se je politična korupcija razpasla do skrajnosti in da prav nič ne zaostaja za našo ali pa jo celo prekaša. Politika in kupčija sta tesno prepleteni. Skoro vsi vodilni politiki z ministri vred so bili zapleteni v razne dvomljive borzne in druge finančne špekulacije, in to ne glede na stranke. Razmeroma na najboljšem so v tem pogledu socijalisti. Sicer to morda ni toliko zasluga njihovih moralnih načel, kakor posledica dejstva, da so že dolga leta v opoziciji in zato daleč od korita. Umevno pa je, da sedaj situacijo izrabljajo do skrajnosti in vehementno napadajo zlasti klerikalce, ki so najbolj kompromitirani. Znana afera s Centralno banko je dala povod za obsežne preiskave, ki so razkrile pravo gnojnico korupcije in kompromitirale celo vrsto rodbin politikov. Položaj vlade je postal zato tako labilen, da jo je moral združiti najmanjši vihar.

In vihar je prišel v obliki uradniških zahtev po zboljšanju plač, podkrepljenih z ultimativnimi grožnjami s štrajkom. Ramkova vlada je padla. Kot njegov naslednik je prišel po soglasnem mnenju v poštev le nekdanji kancelar Seipel, ki velja kot mož železnih, a čistih rok. Včeraj je bila nova Seiplova vlada sestavljena. Tvorita jo sicer dosedanji koalicijski stranki, krščanski socijalci in velenemci, a na čelo sta ji stopila dva najuglednejša politika, Seipel in Dinghofer, ki sta si stavila za nalogo, izčistiti avgijev hlev, ločiti politiko od kšefta, odpraviti izrodke deželskega avtonomizma in priboriti centralni vladi zopet večjo avtoriteto. Ali se jima bo to posrečilo, bo pokazala še le bodočnost.

Najdalekosežnejša je vladna sprememba na Češkoslovaškem, kjer so prvič v vladi zastopani tudi Nemci. Zgodovinske in interesne diference so še vedno tako velike, da je nujno treba računati s številnimi nesporazumi in tudi s krizami. Zgodovinski razvoj bo pokazal, ali so stanovski in gospodarski razlogi že dovolj močni, da prevladajo politične in narodne motive.

Notranjepolitični konglomerat

Borba za finančni odbor. — Radikali se ne morejo zediniti o kandidatih. — Pašić kot edina nada srbijanskega prebivalstva. — Nejasen položaj SLS. — Bolezen treh predsednikov.

— *Beograd*, 21. oktobra. Zanimanje političnih krogov je danes osredotočeno na sejo Narodne skupščine, na kateri bo prečitan kraljev ukaz o otvoritvi rednega jesenskega zasedanja. Po prečitanem kraljevem ukazu bo Narodna skupščina izvolila novi finančni odbor. O teh volitvah se vrše v vseh klubih živahne debate in se postavljajo kandidati. Jugoslovenski klub je imenoval kot svoja kandidata posl. Smodeja in Pušenjaka. Samostojni demokratje so določili kot kandidate poslance Svetislava Popoviča, Demetroviča in Pivka. Klub demokratske zajednice nastopi pri volitvah iz matematičnih razlogov razdeljeno.

Radikalni klub do danes opoldne še ni sklical seje, da bi določil svoje kandidate za finačni odbor. To dejstvo se zopet navaja kot dokaz, da obstojajo v radikalni stranki zelo težka nesoglasja, da ni mogoče postaviti soglasno niti kandidatov za parlamentarne odbore.

Listi objavljajo članek, ki ga je napisal znani radikalni poslanec in prijatelj Nikole Pašiča Miljutin Dragovič. Posl. Dragovič pozdravlja Pašičev povratek v Beograd in konstatira, da se razširja med narodom splošen obup, ker da upropašča nered celokupno državo. V zadnjih štirih mesecih, ko je bil Pašič odsoten, so zadele narod razne težke nezgode in nesreče. Vsi pravi rodoljubi so v skrbeh. Narod željno pričakuje nastopa Nikole Pašiča, o katerem je prepričan, da mu bo pomagal.

V zelo zanimivem položaju se nahajajo klerikalci. Gotovo je, da se vrše med odposlanci obeh vladnih strank in dr. Korošcem neobvezni razgovori o sodelovanju SLS v vladi. Tekom današnjega dopoldneva se je razširila vest, da so pogajanja že tako daleč uspela, da so že določeni pogoji sodelovanja. Kako nejasen pa je položaj s klerikalci, je najboljše razvidno iz dejstva, da so radikali odklonili njihovo zahtevo po podpredsedniškem mestu v Narodni skupščini in da vzdržuje dr. Korošec še vedno stike z vodilji opozicije. V tem oziru je vzbudilo veliko pozornost dejstvo, da je danes dr. Korošec osebno sklical za popoldne sejo šefov ožje opozicije.

Za položaj vlade in razmer v Narodni skupščini je sila značilno dejstvo, da so danes bolni kar po vrsti Nikola Pašić, predsednik narodnoradikalne stranke, Nikola Uzunović, predsednik vlade, in Marko Trifković, predsednik Narodne skupščine. Nihče ne veruje, da bi šlo za resnično obolenje, temveč se splošno smatra, da je bolezen le firma, pod katero naj se zavlečejo nujne odločitve, ki postajajo aktualne z otvoritvijo skupščinskega zasedanja in s povratkom Nikole Pašića.

Nova avstrijska vlada in njen program

— **Dunaj**, 21. oktobra. Parlament je izvolil novo dr. Seiplovo vlado z mnogo večjo večino kakor prejšnjo. Za dr. Seiplov kabinet so glasovale vse dosedanje vladne stranke, krščanski socijalci in Velenemci ter poljedelska stranka. Od 165 poslancev glasovalo 91 za vlado, 59 socijalnih demokratov pa je glasovalo proti. Po običajnih volilnih formalnostih in po zaobljubi novih ministrov je povzel besedo dr. Seipl, ki je razvijal svoj program. Smeri vladnega dela ostanejo neizpremenjene, toda praktična uporaba in izvedba bo drugačna. Konec kontrole Društva narodov ne pomeni olajšave, marveč še težjo odgovornost. Finančna politika se bo držala naslednjih pravcev: ravnovesje državnega proračuna s pomočjo varčevanja, pobijanje deficitnega gospodarstva v državnih obratih, znižanje davčnih bremen ter črtanje nepotrebnih izdatkov. Dr. Seipl je napovedal, da bo nova vlada takoj začela pogajanja z uradniškimi organizacijami. Parlamentu bodo predloženi razni socijalno - politični zakoni. Presednik vlade je dalje napovedal, da bo prekinil z dosedanjim običajem političnih intervencij v korist poedinih osebnosti ali podjetij. Če parlament ne bo mogel delati se bo moral umakniti boljšemu.

Poslanec opozicije, socijalni demokrat Seitz je napadel vlado ter zahteval, da mora parlament sprejeti zakon o starostnem in invalidnem zavarovanju, sicer bi bilo bolje, da se razpusti. Nato je posl. Seitz kritiziral Velenemce ter jim očital, da žive samo od milosti krščanskih socijalcev. Če hoče dr. Seipel resno razčistiti vlado in državne urade potem mora pozvati vse stranke na sodelovanje. Le na ta način bo mogoče preprečiti, da bi v bodoče Narodna banka in Poštna hranilnica sodelovali z bankami, ki žive od umazanih borznih kupčij. Parlament naj enkrat za vselej obsodi nečedni sistem deželnega glavarja Rintelena.

Nova avstrijska vlada je sestavljena nastopno: kancler dr. Seipl (krš. soc.), njegov namestnik in justič. minister dr. Dinghofer (velenemec), finančni minister dr. Kienböck (k. s.), prosvetno ministrstvo Schmitz (k. s.), vojni minister Vaugoin (k. s.), poljedelstvo Thaler (k. s.), socijalna uprava dr. Resch (k. s.), trgovina in industrija dr. Schürff (velenemec).

Položaj v rudarski stavki

— **London**, 20. oktobra. Zo uradnih poročilih znaša število rudarjev, ki so danes delali v rudnikih, 219.000, t. j. za 17.000 manj, kot so navajala zadnja poročila. Zmanjšanje števila izvira odtod, ker je propaganda generalnega tajnika Cooka postala bolj živahna.

— **London**, 20. oktobra. Radi sklepa izvrševalnega odbora rudarske zveze, da se prične živahna propaganda za nadaljevanje stavke, je pričakovati, da se število delavoljnih rudarjev prihodnji teden zniža. Glavna borba se bo vršila v midlandskih rudnikih, kjer dela sorazmerno največ rudarjev. V Nottinghampshireu je sklenila krajevna rudarska organizacija nadaljevanje stavke z nad 14.000 glasovi proti manj kot 3000. Ta sklep nima tolike važnosti, ker znaša število organiziranih rudarjev nad 55.000, od katerih že 35.000 dela in katerim se ni dovolilo glasovati. Ista situacija je tudi v več drugih rudarskih okrajih.

Tatovi in vlomilci na delu

Medlj Sledovi za napadalci na poštne ambulance. — Številni vlomi na deželi. — Poskušen vlom v Hranilnico v Mengšu.

Kriminalni organi in detektivi ljubljanskega policijskega ravnateljstva, kakor tudi žandarmerija v zvezi z železniško policijo intenzivno zasledujejo vsako gibanje sumljivih oseb, in premotrivajo vsak indicij, ki bi pokazal prave smeri na oba napadalca, ki sta pred nedavnim časom napadla poštno-ambulančni voz med postajama Škofeljca in Šmarje-Sap na dolenjski progi. Napadi na ambulance so na dnevnem redu tudi na hrvatskih progah, kjer so te dni prijeli dve železniški »podgani«. Gre najbrže za organizirano tolpo pravih roparskih banditov na vlake.

Iz Zagreba prihaja sedaj zanimivo obvestilo o aretaciji drznega napadalca na ambulance, ki je rodom Ribničan. Zadnji čas so bile v vlakih velike in pogoste tatvine. Zagrebška direkcija je odredila detektive, da spremljajo vsak vlak od postaje do postaje. Pred dvema dnevoma sta detektiva **Verič** in **Dunobovič** spremljala ljubljanski brzovlak iz Zagreba proti Beogradu. Opazovala sta vsako gibanje potnikov, zlasti sumljivih eksistenc. Na postaji v Sunji sta naenkrat zapazila, da je v trenutku, ko se je vlak začel premikati, skočil na poštni voz neznan in sumljiv človek. Detekt. sta takoj odšla skozi ostale vozove proti poštni ambulanci, toda tam nista našla nikogar. Detektiv Verič se je spomnil na krov in se povspel z največjo nevarnostjo na streho vagona, da pogleda, če se morda ne skriva kdo na strehi. Zapazil je, da leži na krovu mlad človek. Ko je brzovlak postal na postaji v Slavonski Dubici, sta detektiva opozorila železničarje na bandita na krovu. Železničarji so poštni voz od vseh strani obkolili, detektiva pa sta splezala na krov ter mladeniča potegnila doli. Med zaslišanjem je aretiranec izjavil, da se piše Josip Arko in da je leta 1910. rojen v Ribnici, srez Kočevje. Na vprašanje, kaj je delal na krovu, je izjavil, da se je hotel odpeljati samo nekaj postaj dalje, ker ni imel denarja za vozni listek. Aretacija se je drugače izvršila na prav filmski način.

Ljubljanski kriminalni oddelek se zelo interesira za podrobnosti te aretacije in za aretirančevo sliko, kajti v kriminalni razvidnici so zabeleženi razni tipi z imenom Arko.

Po deželi se na jesen množe tatvine in drzni vlomi. Z Rakeka smo dopoldne prejeli kratko poročilo o drznem vlomu, pri katerem je vlomilec dobil v roke precej obilen plen. Premeten vlomilec, ki je moral poznati domače razmere, je včeraj v vasi Jakovcu pri Planini posetil hišo posestnika Kobala. Vlomilec je vdrl v zaklenjeno sobo ter v času od 15. do 16., ko ni bilo nikogar doma, odnesel iz omare 7400 Din gotovine.

V Kamniški okolici je bilo izvršenih več tatvin. V tamošnji okolici se klati neka ženščina, ki se izdaja za šiviljo, a je izurjena žeparica in tatica. Več kmetom in kmeticam je odnesla okoli 10.000 Din denarja. Išče samo denar. Je to neka Hrvatica, ki se enkrat izdaja za »Micko«, drugič pa za »Francko«, zasledovanju pa se tako spretno izmika, da je doslej niso mogli prijeti.

Iz Mengša nam danes dopoldne javljajo o velikem vlomu v tamošnjo Hranilnico in posojilnico. Vlom je delo izvežbanih tržaških svedrovcev, ki so zadnji čas začeli vrtati blagajne ne toliko v Ljubljani, kakor v okolici in na deželi. Ves Mengeš je bil včeraj zjutraj pokoncu, ko se je raznesla vest, da je bilo ponoči vlomljeno v Hranilnico in posojilnico. Orožniki so takoj pričeli zasledovati vlomilce. Dne 18. t. m. proti večeru so se pojavili v Mengšu trije mladi in precej elegantni mladeniči - tujci. Ti so očividno okoli polnoči vdrli v Hranilnico in posojilnico ter navrtali železno blagajno. Iz nje so odnesli zavoj gotovine v znesku 13.086 dinarjev in tri vložne knjižice, glaseče se skupaj na okoli 15.000 dinarjev. Sledovi za vlomilci so vodili v smeri proti kolodvoru in Jaršam. V resnici je orožniška patrulja našla v nekem kozolcu v senu pri Jaršah vse tri knjižice. Opazili pa so na tleh tudi sledove moških čevljev. Iz teh odtiskov so sklepali, da so vlom izvršili trije moški. Vlomilci so najbrže skušali še pravočasno pobegniti čez mejo v Italijo.

SPLETKE ITALIJANSKEGA LISTA

— **Trst**, 21. oktobra. Tukajšnji fašistovski list »La Sera« je objavil oster napad na predsednika HSS Stepana Radića in Hrvate. O Radiću piše, da je nemiren tribun in da je večni opozicijonalec. Radić je predstavnik tistih Hrvatov, katere je Avstrija na račun Italijanov favorizirala. Članek napada tudi Slovence, hvaleč na koncu Srbijo in Srbe. List priznava odkrito, da so nettunske konvencije ugodnejše za Italijo nego za Jugoslavijo. »Ali ni dosti, da se je Italija odrekla Dalmaciji? Ali hočete še en Zadar in še eno Reko?« končuje članek.

Odmevi manifesta velekapitala

Odobravanje v Angliji, rezerviranost v Franciji, odklonitev v Italiji in Ameriki

— **London**, 21. oktobra. Listi objavljajo gospodarski manifest, ki ga je podpisalo 181 bančnikov in industrijcev iz vseh držav Evrope in Severne Amerike. Značilno je, da je bil manifest objavljen v dneh, ko zaseda v Londonu britanska državna konferenca. Liberalno časopisje je prepričano, da bo manifest pojačal položaj liberalcev. Glasilo Lloyd Georgea «Daily Chronicle» piše, da so angleški pristasi svobodne trgovine prav zadovoljni s pokretom proti tarifnim mejam. V borbo za to svobodo so stopili prvi ljudje Evrope. Glasilo angleške delavske stranke «Daily Herald» naglaša, kako je politika Mac Donalda privedla do Locarna, manifest pa predstavlja poskus kapitalizma, da s pomočjo centralizacije evropske produkcije in trgovine zagospoduje nad celokupnim gospodarstvom ter ga postavi pod kontrolo male toda vsemogočne skupine bančnikov.

— **Newyork**, 21. oktobra. Listi ne pripisujejo gospodarskemu manifestu posebne važnosti. Neki vodilni bančnik smatra, da je manifest zbirka lepih misli in skromnih želj. Trdi se, da se je misel gospodarskega manifesta porodila pomladi v angleških bančnih krogih. Predsednik Coolidge je opozoril ameriške bančne kroge, da obstojajo globoke razlike med metodami in cilji carinskih sistemov evropskih držav in carinskim sestavom severoameriških držav. Po njegovem mnenju je manifest interna zadeva Evrope.

— **Pariz**, 21. oktobra. Listi ne prikrivajo svojega nezaupanja glede praktičnih posledic gospodarskega manifesta. Listi povdarjajo, da ima spomenica posebno veljavo za Združene države, ki so najbolj protekcijonistična država na svetu. Z zadoščenjem pa ugotavljajo, da manifest ni naperjen proti versaillski pogodbi.

— **Rim**, 21. oktobra. Fašistovska lista «Tevere» in «Lavoro d' Italia» naglašata, da stremi mednarodna financa k gospodarskemu zasužnjenju malih in nerazvitih narodov. Službena »Tribuna« pa piše v uvodnem članku, da bi izpolnitev zahtev manifesta privedla do ustanovitve Združenih držav Evrope. Manifest mednarodne finance bo treba temeljito revidirati.

Vprašanje vstopa SLS odloženo

Skupščinska seja bo šele v tri

— **Beograd**, 21. oktobra. Danes opoldne je izjavil Stjepan Radić novinarjem, da ostane v Beogradu do petka zvečer. Stjepana Radića zanima sestava finančnega odbora, ki bo izvoljen na jutrišnji seji Narodne skupščine. «Nerodno je samo to, da se je g. Uzunović prehladil in da je obolel.» Radić je nato izjavil novinarjem na vprašanje, kaj je z vstopom SLS v vlado: **«To vprašanje bo sedaj malo odloženo. Če bi se govorilo o vstopu SLS v vlado, bi javnost dobila vtis, kakor da gre za novo vladino krizo, kar pa je sedaj izključeno. Radi tega je bilo vprašanje vstopa SLS v vlado odloženo na poznejši čas.»**

Opoldne se je vrnil iz Topole kurir vlade, ki je prinesel kraljev ukaz o otvoritvi rednega jesenskega zasedanja Narodne skupščine. Po konferenci s predsednikom vlade Nikolo Uzunovićem je izjavil podpredsednik skupščine dr. Subotić, da bo sklical skupščinsko sejo za petek ob 11. dopoldne.

Zveza jugoslovenskih mest

— **Beograd**, 21. otkobra. Dr. Kosta Kumanudi, predsednik beograjske občine, bo v kratkem v sporazumu z ostalimi večjimi mesti naše države sklical ustanovno skupščino Saveza jugoslovenskih mest. Savez bo predvsem skušal doseči večje posojilo, ki se bo po gotovem ključu razdelilo na včlanjena mesta za zgradbo stanovanj in kritje drugih komunalnih investicij.

Sklepi škofovske konference

— **Zagreb**, 21. oktobra. Včeraj je bila zaključena 8dnevna konferenca jugoslovenskega katoliškega episkopata. Na dnevnem redu konference so bila vsa aktualna vprašanja katoličanov v Jugoslaviji. Škofje so sprejeli resolucijo, v kateri izražajo svojo nezadovoljnost z rešitvijo in izvajanjem agrarne reforme v Dalmaciji in v ostalih krajih države nad cerkvenim premoženjem. V drugi točki se zavzemajo za zaščito katoliškega veronauka v šolah, ki je baje ogrožen. V posebni točki protestirajo proti favoriziranju starokatolikov in proti sežiganju mrličev, ki se v zadnjem času zelo propagira. Nadalje obsojajo jugoslovenski škofje nemoralno modo in nošjo ter odklanjajo tudi neke nemoralne plese, ki da povzročajo podivjanost mladine. Resolucija vsebuje tudi obtožbe na račun pravoslavnih svečenikov, ki nastopajo baje z državno pomočjo proti katoliškim duhovnikom. Na koncu zahtevajo slovenski škofje, naj bi se proračun ministrstva za vere v interesu verskih ustanov povečal.

ZLATA VALUTA V BELGIJI

— **Bruselj**, 20. oktobra. **Finančno ministrstvo je končalo prijave za valutno reformo, ki bo še to leto izvedena. Belgijski frank bo postavljen na zlato pariteto in sicer na ta način, da bo vdenost papirnatega franka predstavljala sedmi del njegove predvojne vrednosti. Lani je bil storjen enak poizkus, ki pa ni uspel, ker ni mogla belgijska vlada pravočasno najeti posojila v inozemstvu, ki naj omogoči stabilizacijo valute. Sedaj je to posojilo v znesku 70 milijonov dolarjev zaključeno.**

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Efekti: Celjska posojilnica 194—198, Ljubljanska kredit. banka 150—0, Prva hrvatska štedionica 867—870, Kreditni zavod 165—175, Strojne tovarne in livarne 70—70, Stavbena družba Ljubljana 55—65.

ZAGREBŠKA BORZA.

Efekti: 7% invest. pos. 1921 72.50—73, 2½ % denž. rente za rat. štetu 310.50—311.50, Ljubljanska kreditna 150, Hipotekarna banka 55.50—56, Praštediona 865—870, Drava dd. Osijek 300, Šečerana Osijek 450—455, Trboveljska 310—15, Vevče 100.

Devize: Amsterdam 22.66—22.72, Wien 797.50—800.50, Berlin 13.48—13.51, Budimpešta 791.50—794.50, Italija 249—251, London 274.40—275.20, Nework 56.463—56.663, Pariz 174.18—176.18, Praga 167.40—168.20, Curih 10.9275—10.9575.

Kdor takoj da, dvakrat da!
ZA POPLAVLJENCE!

Darujte za dijaške kuhinje

Zanimivosti iz naših krajev

Velika goljufija na zagrebški pošti. — »Ženo lahko obdrži, denar naj mi vrne!« — Nova tihotapska afera v Zagrebu

Na zagrebški poštni direkciji so te dni odkrili veliko goljufijo na škodo nekega tamošnjega denarnega zavoda. Goljufija je bila izvršena že pred več meseci, vendar pa tako rafinirano, da so še le sedaj prišli na sled. Poštni uradnik Franjo Pelc, rodom iz Zagreba, ki je bil dodeljen zagrebški telefonski centrali, je dalje časa falzificiral račune za medkrajevne telefonske pogovore na škodo nekega denarnega zavoda. Na podlagi teh falzificiranih računov je poneveril nad 300.000 Din. Celokupna vsota še ni točno dognana. Pelc je včeraj brez sledu izginil. Na svojem stanovanju je pustil pismo, naslovljeno na stanišče, v katerem sporoča, da je nameraval najprej izvršiti samomor, toda nima korajže in da je zato pobegnil v Francijo. Očividno je hotel s tem pismom speljati policijo na krivo sled. Njegovim goljufijam so čisto slučajno prišli na sled. Kontrolni uradnik je pred par dnevi imel opravka v sobi, kjer je delal Pelc. Pri tem je opazil na Pelcovi mizi nek račun, ki je nosil njegov podpis. Ko je listino natančnejše ogledal, je zapazil, da je njegov podpis falzificiran. Zadevo je prijavil predstojniku, ki je uvedel preiskavo. Pelc je pravočasno zvedel, kaj se plete in je pobegnil. Še le pozneje so ugotovili njegove manipulacije. Pelc je v zadnjih mesecih živel zelo razkošno. Razmetaval je v veselih družbah velikanske vsote, se vozil z avtomobili ter po ceel noči pijančeval. Ko so ga prijatelji vprašali, od kod ima toliko denarja, je namigaval na razne tihotapske kupčije, pri katerih je baje zaslužil. Zadevo ima sedaj v rokah policija.

Sarajevo ima zopet svojo senzacijo. Železniški uradnik Jovo Jurić iz Konjic je prijavil policiji, da mu je policijski uradnik Ahmed Hadži-Avdić odvedel njegovo mlado ženo. Bila sta že dolgo časa prijatelja. Hadži-Avdić je često prihajal na posete, kakor je mislil k njemu, v resnici pa seveda k njegovi mladi ženi. Mnogokrat je ostal preko noči pri njem, zlasti kadar je imel on nočno službo. Žena se je bala ostajati sama doma in zato mu je bila navzočnost prijatelja še posebno všeč. Seveda ni ničesar sumil. Sosedje so sicer večkrat namigavali, da se med njegovo ženo in policijskim uradnikom nekaj plete, toda on na take govorice ni polagal nikake važnosti. Preveč se je zanesel na prijatelja in na zvestobo svoje mlade žene. Ko pa se je pred par dnevi vrnil z nočne službe, je na svoje začudenje našel stanovanje zaklenjeno. Ker se na trkanje ni nikdo oglasil, je s silo vlomil vrata. Njegovo začudenje se je še povečalo, ko je opazil, da je celo stanovanje izropano. Izginila je vsa obleka, vse dragocenosti in denar. Tistega večera je zopet prenočeval pri njem Hadži-Avdić; zato ni več dvomil, da so ljudske govorice resnične in da je on odvedel njegovo ženo. Poizvedovanje pri sosedih je to sumnjo potrdilo. Odpravil se je takoj v Sarajevo, kjer je na policiji zvedel, da Hadži-Avdića že dva dni ni bilo v službo. Policija je po kratkem poizvedovanju ugotovila, da je tudi on izginil. Prevarjeni soprog je nekaj časa premišljeval, nato pa se obrnil na policijskega komisarja in mu sporočil, da na ženo ne reflektira. «Ženo lahko obdrži, zahtevam pa, da mi vrne moje stvari, zlasti obleko in denar. Dovolj je kaznovan, če bo moral živeti s to žensko, ki ne pozna nobene zvestobe!» Na policiji so mu obljubili, da bodo skušali njegovi prošnji ustreči. Doslej pa pobeglega para še niso mogli izslediti.

*

Dunajski trgovci so bili že ponovno zapleteni v razne velikopotezne tihotapske afere. Zlasti se v tem odlikujejo manufakturisti, ki se z vsemi sredstvi borè da vzdrže domačo in tujo konkurenco. Pri tem gredo tako daleč, da snujejo cele tihotapske družbe, ki jim pomagajo spravljati blago nezacarinjeno čez mejo. Včeraj so odkrili zopet tako tihotapsko družbo v Zagrebu.

Policija je imela že dalje časa sum, da razni dunajski trgovci spravljajo svoje blago v Zagreb, od koder ga nezacarinjenega po svojih zapuščenih razpečajo. Radi tega je začela zadevo preiskovati, vendar pa brezuspešno. Končno se je par policijskih uradnikov odločilo, da izvede stvar do konca. Preoblekli so se v navadne delavce ter so dobili «nameščenje» v raznih železniških in carinskih skladiščih. Prenašali so zaboje, tovore in sploh opravljali najnavadnejša dela tako da nikdo izmed ostalih nameščencev ni sumil, da so to policijski detektivi. Uspeh ni izostal. Na južnem kolodvoru so detektivi na ta način kmalu odkrili, na kak način poslujejo tihotapci. Več dunajskih trgovcev je imelo v Zagrebu svojega posebnega agenta, ki je imel nalogo, da organizira tihotapstvo. Ta je podkupil več železniških skladiščnih delavcev. Blago so pošiljali z Dunaja z jutranjim brzovlakom, tako da je dospelo v Zagreb na večer, ko je bilo carinsko skladišče že zaprto. Zato so spravili zaboje običajno v železniško skladišče. Tam so delavci blago zamenjali.. Svilo, ki se je nahajala v zabojih, so spravili v posebne zaboje, ki so jih naslednjega dne izročili zaupniku trgovcev, v zaboje pa so nadevali manjvredno volneno blago in slično ter nato predali carinarnici, ki je seveda zaračunala na nižjo pristojbino. Na ta način je bila država oškodovana za več milijonov Din. Detektivi so vse udeležene delavce in dunajskega agenta aretirali. Pri tej aferi dozdevno domači trgovci niso udeleženi. Kupovali so blago zacarinjeno in postavljeno na dom. Zato so morali plačati agentu 30 % fakture. Toliko namreč najmanj znaša carina ki pa običajno presega ta znesek. Posredovalec, odnosno dunajski trgovci so na ta način dvakratno zaslužili. Trgovci so jim plačali carinske stroške carinarnico pa so za te zneske povrh še oneharili. Carinske oblasti so odredile sedaj strogo preiskavo, ob enem pa so zaplenile vse zaloge prizadetih dunajskih trgovcev, ki jih imajo v naši državi, zlasti v Zagrebu, Beogradu in Subotici.

40-letnica grmske kmetij. šole

Dne 30. sept. 1886. se je nekdanja «deželna vinorejsko-sadjerejska šola», ki je bila 13 let poprej otvorjena ih nameščena v graščini grofa Lanthierja na Slapu pri Vipavi, zaključila in se je nato z vsem osobjem, učenci in inventarjem vred premestila na Dolenjsko, kjer je že spomladi istega leta deželni odbor kranjski kupil v to svrho od Antona Smoleta graščino Grm pri Novem mestu.

Dne 18. novembra 1886. je bila nova «Kranjska deželna vinarska in sadjarska šola na Grmu» od strani tedanjega deželnega odbornika, dr. Josipa Vošnjaka, v imenu deželnega odbora kranjskega ob navzočnosti številnih odličnih gostov slavnostno otvorjena.

Šola je bila pozneje spremenjena v splošno kmetijsko šolo in taka tudi nadalje ostane, čeprav je nedavno dobila že zopet novo ime, to je: Specijalna poljedelska in živinorejska šola».

Dne 18. novembra letošnjega leta poteče torej 40 let, odkar je pričela kmetijska šola na Grmu vršiti med slovenskim narodom svojo važno kulturno nalogo, ki je bila tem važnejša, ker je bila to dolgo vrsto let edina slovenska kmetijska šola v sedanji Sloveniji.

Svojo štirideseto obletnico otvoritve namerava grmska kmetijska šola dne 18. novembra t. l. dostojno proslaviti.

Želeti bi bilo, da se te proslave udeleže tudi absolventi tega zavoda, zlasti iz starejših predvojnih letnikov, ki vrše širom naše domovine svoj važen kmetijski poseł.

Ravnateljstvo tih k tej prireditvi uljudno vabi s pozivom, da svojo udeležbo prijavijo vsaj do 3. novembra t. l. ravnateljstvu šole.

Gospodarstvo

Za svobodno trgovino

Kakor smo kratko že poročali, so izdali odlični činitelji evropskega in ameriškega gospodarstva manifest, v katerem zahtevajo svobodno trgovino. Manifestu sta priloženi dve dopolnili, francosko in italijansko. Francosko dopolnilo se glasi: «Podpisani menimo, da izvira sedanja gospodarska kriza evropskih držav iz posledic svetovne vojne, osobito pa iz valutne krize. Po našem trdnem prepričanju je potrebna za ublažitev gospodarske krize vsem državam zdrava valuta. Države, ki še nimajo stabilizirane valute, bodo tem lažje dosegle svoj cilj, ker bodo trgovski stiki med evropskimi narodi obnovljeni na normalnih temeljih, ki pospešujejo medsebojno kreditiranje. Obsoditi je treba pretirane tarifne postavke, posredno ali neposredno predstavanje protekcionizma, kakor tudi vse druge ovire v mednarodnem trgovskem prometu. Odobravamo torej vse ukrepe, ki imajo namen pobijati te umetne ovire na poti k obnovitvi trgovskih stikov v takem obsegu, kakor smo jih imeli pred vojno. Nobena moderna država ne more živeti in napredovati, ako nima trgovskih stikov z drugimi državami. Narodi so navezani na široko vzajemnost in sodelovanje. Edino z vzajemnimi krediti in svobodnim blagovnim prometom se da doseči končno svetovno gospodarsko ravnotežje.

Italijansko dopolnilo se v splošnem strinja z manifestom, omenja pa, da bi bilo treba nekatere odstavke strožje stilizirati. Osobito bi bilo treba strogo kritizirati ne le previsoke carine in birokratizem carinskih organov, marveč tudi vse neštete oblike posredne ali neposredne zaščite in omejitev izseljevanja.

Manifest je podpisalo 14 zastopnikov evropskih emisijskih bank in sicer avstrijske, belgijske, češkoslovaške, danske, francoske, nemške, angleške, holandske, madžarske, norveške, poljske, rumunske, švedske in švicarske. Poleg tega so podpisali manifest odlični zastopniki skoraj vseh velikih evropskih bank in večjih industrijskih podjetij.

*

—g *Novi predsednik TPD.* Pri včerajšnji seji upravnega sveta Trboveljske premogokopne družbe v Ljubljani je bil izvoljen za predsednika družbe g. Adolf Minh, veleindustrijalec in predsednik udruženja rudarskih podjetnikov v Beogradu.

—g *Včerajšnji živinski sejem v Ljubljani.* Kakor smo že poročali, je bilo na včerajšnjem živinskem sejmu precej živahno. Prignanih je bilo 90 volov, 54 krav, 13 telet, 40 konj, 5 žrebet in 106 prešičkov za rejo. Prodanih 52 volov, 35 krav, 10 telet, 40 konj 5 žrebet in 106 prešičkov. — Nastop. cene: 5—6 teleta 10—11.50 kg žive teže, prešički za rejo 150—250 Din komad.

—g *Naša trgovina s Švico, Portugalsko in Luksemburško.* Švica je uvozila v Jugoslavijo leta 1921 za 38,905.176 Din, leta 922 za 26,062.657, l. 1923 za 54,353.196, leta 1924 za 62,5[illegible]938 in leta 1925 za 84 mil. 510.422 Din. Uvažal je večinoma industrijske izdelke, osobito stroje, električne naprave itd. Izvozila je iz Jugoslavije leta 1921 za 169,101.530, leta 1922 za 281,205 903, leta 1923 za 517.225.440, leta 1924 za 389.554.057 in leta 1925 za 364,842.493 Din. Uvoz Švice iz Jugoslavije je torej znatno večji kot izvoz v našo državo. Bil bi pa lahko še večji, ako bi se naši konzulat v Švici pobrigali za trgovske stike. — Portugalska je uvozila v Jugoslavijo leta 1921 za 394.331, leta 1922 za 2.483.124, leta 1923 za 3,807.901, leta 1924 za 3,519.386 in leta 1915 za 5,397.243 Din. Izvozila je v Jugoslavijo let 1922 za 4 mil. 931 199, leta 1923 za 3,731.160, leta 1924 za 6,659.620 n leta 1925 za 16,845.521 Din. Tudi portugalski uvoz iz naše države se je lani znatno povečal. — O Luksemburški se pa ne da mnogo povedati. Samo leta 1923 je izvozila iz naše države za 2 mil. 450.000 Din tako da sploh ne pride v poštev.

—g *Plenarna seja Narodne banke* se bo vršila pod predsedstvom dosedanjega guverneria g. Šajferta začetkom novembra. Na seji se bo razpravljalo o gospodarski krizi v zvezi z nekaterimi pojavi na dnevnem trgu.

—g *Vpis delnic Obrtne banke.* Ustanovni odbor Obrtne banke je sklical za 24. t. m. v Beogradu konferenco, na kateri se bo razpravljalo med drugim tudi o vpisu delnic. Država naj bi prevzela 40 odstotkov delniške glavnice, ostalo pa privatniki. Na konferenco so povabljene tudi trgovske in obrtniške zbornice.

—g *Mlinska industrija in tarifni odbor.* Danes se je vršila v Beogradu seja izvršilne sekcije tarifnega odbora. Predsedoval je prometni minister Vaso Jovanović. Sekcija je razpravljala o položaju naše mlinske industrije in o novih železniških tarifah.

—g *Dobave.* Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe za dobavo raznih barv za dobavo 50 kg konzistentne masti ter za dobavo 10 kg kopalnih gob, do 26. t. m. pa za dobavo raznih medenih vijakov. Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem odelenju te direkcije. — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 28. t. m. ponudbe za dobavo 50 m konopne gurte. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: dne 10. novembra pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave raznih kemikalij (grafit v prahu, kolofonija, katran, dekstrin, steklarski kit, boraks, denat. spirit, lužni kamen, salmijak v prahu in komadih, kalcinirana soda itd.) Dne 11. novembra pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 500 velikih in 500 malih dvojnatih žičovodnih koles. Dne 16. novembra pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 42.376 m³ hrastovega lesa za skretnice in 2250 hrastovih pragov: pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave gladilnega platna, steklenega papirja, smirkovega peska in plovca, glede dobave raznih pasov, plošč za poliranje in linoleja ter glede dobave 400 kg španskega trstja. Dne 17. novembra t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani glede dobave 10.000 kg barvastih cunj ter glede dobave 7 kavčukcevi za pranje kotlov; pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 1000 košar za oglje iz španskega trstja. Podrobnosti v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Darujte za dijaške kuhinje

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Četrtek, 21. oktobra 1926; katoličani: Hilarij in Urša; pravoslavni: 8. oktobra Pelagija; muslimani: 13. rebi-ul-ahira 1345; židje: 13. marhešvana 5687.

Jutri: Petek 22. oktobra 1926, katoličani: Vlad slav in Kordula; pravoslavni: 9. oktobra, Stev., Jak. ap.; muslimani: 14. rebi-ul-ahira 1345; židje: 14. marvešvana 5687.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: Drama: »Hlapci«. B. — Opera: »Gianni Schicchi«; »Glumači« A.

Kino Matica: »Rodoljub z dežele«. — *Ljubljanski dvor:* »Princ in kokota«. — *Kino Ideal:* Rin-tin-tin«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Sušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.

Jutri: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

*

Solnce zaide danes ob 17.07, vzide jutri ob 6.24 in zaide ob 17.05.

Mesec vzide danes ob 17.43, zaide jutri ob 6.15 in vzide ob 18.14.

Sedaj ne bo več poplav

Katastrofalne poplave, ki so letos zadele skoraj vse kraje naše države, so končno prisilile tudi vlado, da se zdrami iz svoje letargije in posveti temu vprašanju več pozornosti. Večna suša v blagajni finančnega ministra je »onemogočila« skrbnim vladnim očetom, da bi z denarno podporo krili povzročeno škodo in upostavili porušene nasipe. Bilo je pa od vsega začetka jasno, da je treba nekaj storiti. Finančni minister je odganjal nadležneže, ki so prihajali intervenirat glede podpor, češ poplave ne spadajo v moj resor. Pojdite k ministru za vodel Vodni minister je izjavil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči. In ostal je mož beseda. To dokazuje sledeča vest:

»Sombor, 19. oktobra. Z naredbo ministra za poljedelstvo in vode sta odstavljena kot komisarja vodnih zadrug dr. Gjuro Tomić, mestni župan v Somboru in Gjuro Marinković, okrožni notar v Somboru. Mesto njih sta imenovana za vladna komisarja vodnih zadrug Mijo Bošnjak, VRATAR sladkorne tvornice v Belem manastirju in Josip Palič, KLJUČAVNIČARSKI POMOČNIK v Somboru.«

Nihče pač ne more vodnemu ministrstvu več predbacivati, da ni storilo svoje dolžnosti. Stari komisarji, ki niso znali preprečiti katastrofalnih poplav, so odstavljeni in imenovani novi. Pa mirna Bosna! Poplav je konec in jih ne bo več. Kaj za to, če nova komisarja nista strokovnjaka in o vodnih zadrugah ne vesta mnogo, glavno je, da imata legitimacijo stranke. Kvalifikacija je postranska stvar. Na take malenkosti se pri nas pač ni treba ozirati . . .

Sport

— *Iz sekcije Z. N. S.* (Službeno) Danes v četrtek ob 20.30 seja upravnega in odbora za delegiranje. Tajnik.

— *Stanje drugega razreda v Ljubljani* je sledeče: 1. Slavija, 2. Reka, 3. Panonija, 4. Svoboda, 5. Krakovo.

— *Postava Ljubljane za medmetno hazensko tekmo Ljubljana — Zagreb,* ki se vrši v nedeljo 24. t. m. bo najbrž sledeča: Cmperman — Šaplja I. (oba Atena) — Tratnik, Vider — Jermol II, Bernik, Privšek (vsi Ilirija). Postava še ni definitivna in ni izključeno, da nastopi v golu mesto Cimpermanove Jermolova II, mesto Bernikove, ki je obolela, pa Zupančičeva. — Tudi zagrebška družina še ni postavljena, gotovo pa je, da bodo večino družine tvorile igralke ASK. Sretišče Zagreba bo skoraj gotovo branila vratarica Concordije Gršetičeva, ki slovi poleg Cimpemanove kot najboljša vratarica države.

— *Gradjanski povabljen na Dunaj.* Kakor znano, je Gradjanski pred tedni porazil sedaj vodeče dunajsko profesijonsko moštvo BAC z 2 : 1. To moštvo je dan prej premagalo jugoslovensko državno reprezentanco s 3 : 1. Ker Dunajčani ne verujejo v realnost zmage Gradjanskega, so zagrebškega prvaka povabili na Dunaj, kjer naj bi gostoval dva dni in sicer 27. in 28. novembra. BAC bo razpisal za tekmi srebrni pokal. Trofejo si bo osvojilo moštvo, ki si izvojuje v dveh tekmah največ točk odnosno najboljšo diferenco golov.

Rodoljub z dežele

Izvrstna salonska veseloigra polna šale, smeha in komičnih zapletljajev.

V glavnih vlogah:
Srčkana Liane Haid in originalni Jakob Tiedtke.

Predstave se vrše točno ob
4., ½6., ½8., 9. uri.

ELITNI KINO MATICA

najudobnejši kino v sredini mesta Ljubljane.

Film s petjem

Vršijo se velike predpriprave za veličastno premijero slovitega francoskega velefilma

„Kolo" (La Roue)

ki ga je režiral največji francoski režiser Abel Gance. V glavni vlogi najboljši francoski filmski umetnik Severin Mars. Vsebina, ki že sama po sebi sega globoko v srce, je tako markantno in dovršeno umetniško podana, da obvlada vsakogar z neodoljivo silo.

Premijero, ki se vrši jutri, v petek ob 9. uri zvečer v korist poplavljencev, spremlja operni zbor ljubljanskega Narodnega gledališča in solistov.

Maurice Boue: 37

Skrivnost „Črne žene"

Roman.

— In ta človek se nahaja med nami? vpraša neki bandit z grozečim glasom, iz katerega je odmeval neodoljiv pohlep po človeški krvi.

— Da, ta človek je med nami, odgovori Ulric. Evo ga!

In pokaže s prstom na Morlona.

Morlon je v odlomku sekunde pregledal položaj. Mirno kakor da vse te besede ne veljajo njemu, seže z roko za pas, hoteč se uveriti, če je samokres še vedno na svojem mestu. Roko na petelinu pogleda hladno Ulricu v oči.

— Tega razpleta pač niste pričakovali! se zakrohoče bandit.

— Morda . . . kdo ve! odvrne pokojno Morlon. Ali povedal sem vam že, da želim govoriti z vašim poglavarjem!

Rezek posmeh utrne z Ulrichovih ustnic.

— Za vraga, krikne porogljivo, tak še zdaj niste pogodili? Torej vam moram res sam povedati, da je tisti, o katerem ste mislili, da je mornar Ulric, poglavar banditov in tihotapcev, ali kakor že izvolite nazivati moje tovariše? Da je tisti, ki vas je zvabil v past, »Strahovalec duplin« v lastni osebi in da mu je ime Jobic ann Drez?

Ko je govoril te besede, se je neznanec vzpel v vsej svoji dolžini in iz grla se mu je izvil pretež, zlovešč krohot. Njegov lepi moški obraz je zažarel v medlem soju zakajene petrolejke. Njegova lica, na katera so padali težki kodrasti črni lasje, so razodevala nekaj levjega in orlovega hkrati. Veličasten in grozoten je bil pogled nanj in Morlon si vzlic obupnosti svojega položaja ni mogel kaj, da ne bi občudoval svojega sovražnika.

Bil je eden tistih divjih, neukrotljivih mož, ki jih je življenje vrglo izven zakona, pa zato mislijo, da morajo ljubovati vesoljnemu svetu in se maščevati nad tisto družbo, ki se je nemara izkazala kruto in nepopustljivo napram njim, ko so še bili slabotni in brez obrambe prepuščeni sovražnikovi milosti. Morlon ga je bil proučil po bliskovo: vedel je, da ne more od njega pričakovati nikakega usmiljenja, zavedal se je, da je izgubljen brez sleherne nade. če . . .

Da, če . . . Pomislil je na orožništvo, ki ga je Noisy gotovo pozval. Bogzna, da-li je že prispelo in obkolilo kočo? Obupen boj se je razvil v Morlonovi duši. Ali naj da dogovorjen znak, da mu pridejo prijatelji na pomoč? Ali naj čaka še nadalje? Sleherna sekunda se mu je zdela kakor večnost. Naslednji hip utegne biti že vse zamujeno, mu je kakor blisk prešinilo duha. A vendar se ni mogel odločiti. Kaj, če Noisy ni mogel pravočasno priklicati orožništva? Njegov klic bi utonil v gluho noč in sovražnik bi ga pobil, še preden bi utegnil pomisliti na obrambo. A ne, saj ni mogoče, da bi bil Noisy zamudil. Prijatelj je vedel, da mu je Morlon izgubljen, če se ne podviza. Gotovo ga že čaka zunaj in z njim Duroy in oddelek orožništva in vsi nestrpno prisluškujejo, kdaj bo padel dogovorjeni strel . . .

Tesnobna tišina je vladala v koči. Ulric ni odmaknil oči od Morlona. Zmagoslavno-izzivalen je bil njegov pogled in v njem se je zrcalilo neodoljivo sovraštvo in pritajen bes in hkrati neskončno zadoščenje, da se mu je njegova toli skrbno zamišljena zvijača posrečila. Morlon je bil na zunaj miren, čeprav mu je v srcu razbijalo od strašne negotovosti. Njegove oči so vzdržale žareči ogenj sovražnika, ne da bi klonile; še več, iz njih je odseval brezmejen hlad, ki ni dal Ulricu slutiti, kaj se godi v ujetnikovi duši. Nasprotnika sta se v tem velikem trenutku zavedala, da sta si enaka po moči, da sta vredna sovražnika drug drugega. Razbojnik, ki ga je Morlonova nepojmljiva mirnost in spričo obupnega njegovega položaja upravičena herojska hrabrost navdajala z neprikritim spoštovanjem, si je dejal pri sebi, da je Morlon nemara predvidel, kaj se mu utegne pripetiti v sovražnikovem gnezdu. Kako bi se sicer mogel tako dobro obvladati in hliniti toli pokojen prezir? Morlon pa si ni mogel kaj, da ne bi občudoval banditove spretnosti, ko ga je znal na toli rafiniran način izvabiti v past, a se njemu, Morlonu, niti oddaleč ni sanjalo, da ga dozdevni mornar v resnici vleče za nos. Občudoval je njegovo preračunano sirokogrudnost, ki se ji je imel zahvaliti, da je mogel zjutraj nemoteno oditi iz hiše razbojnikov in sporočiti svojemu prijatelju, naj priskrbi pomoč, naj pripelje Duroya in žandarje. Ob njo a je svojega mogočnega nasprotnika, ali občudovanju je bil primešan strah in zla slutnja: mar je kdo oprezal za njim, ko je odhajal v Douarnenez in od tam v Morgat? Ali je poslal poglavar za njim vohuna, ki mu je stregel na vsak korak, ne da bi on kaj slutil?

Iz tega razmišljanja so ga vzbudile besede poglavarjeve.

— Ta človek nas je vse hotel pogubiti, je prekinil Ulric mrtvaško tišino. In njegov namen bi se mu bil tud. posrečil da nisem stal jaz na preži in mu prekrižal računov.

Pogled vseh banditov so se uprli v Morlona. Videl jih je okoli sebe kakor tolpo sestradanih volkov, ki čakajo le še na mig, na dolo eno znamenje svojega poglavarja, da planejo nanj in ga raztrgajo na drobne kosce. Njegove mrzlične, povsod pričujoče oči so zazrle rezilo bodala, ki se je v somraku petrolejke sumljivo lesketalo izza pasu najbližjega bandita.

Morlon je instinktivno zaslutil, da se bliža usodni trenutek. A nobena poteza v njegovem obrazu ni razodevala strahu, ki mu je razjedal mozeg. Pokojno, kakor da se nahaja doma v krogu svojih prijateljev, je motril od neodoljivega sovraštva spačene obraze svojih nasprotnikov, ki so se že v naslednjem trenutku utegnili izpremeniti v krvnike.

— Na vaš je, je vnovič spregovoril poglavar, na vas je, da odločite o njegovi usodi.

— Smrt mu! Smrt mu! so zarjuli razbojniki v en glas.

Deset bodal se je zaleskетalo v zraku . . .

Kakor skozi kopreno je gledal Morlon, kako se krog divjih, pretečih obrazov vedno bolj zožuje okoli njega. Hropeči njih dih se mu je bližal bolj in bolj, udarjal v nos, v obraz, da se mu je nehote spačilo lice od studa . . .

In tedajci se je zgodilo po bliskovo. Morlon je hitro nalik mis i segel za pas, potegnil revolver, nameril in sprožil.

Zasklepetalo je v oknu in drobne stekla so zažvenketali na tla. Znamenje je bilo dano! Zunaj so ga morali čuti, si je dejal Morlon, ko je pr slušnil v tisti neskončno dolgi sekundi. Je-li bila resnica ali le sen? Bilo je kakor da je čul pritajen zamolkel ropot, a že v naslednjem hipu je zagrmelo vse v kričku in kletvah penečih se razbojnikov, ki so navalili na ujetnika. Morlon je planil k vratom in jih skušal odpreti. Zaman, zaman ves napor: bila so zaklenjena!

Ali že veste???

da je bila publika v Zagrebu pri filmu »POLNOČNO SOLNCE« tako ganjena, da se od 50.000 obiskovalcev niti eden ni mogel ubraniti solz? — da se je mlado in staro drenjalo in po cele ure čakalo pri blagajni na vstopnice? — da je tudi precej Ljubljančanov v Zagrebu si ogledalo zgornj film in so nam isti že javili, da si ga tudi v kin »Ideal« ponovno ogledajo — da »Polnočno solnce« nudi več, kot vsakdo zamore pričakovati?

Dnevne vesti.

Ljubljana, dne 21 oktobra

— **Z ljubljanske univerze.** Docent na tehnični fakulteti ljubljanske univerze dr. chem. dr. Salvislav Jenčič je pomaknjen v 7. skupino I. kategorije. — Razpisano je mesto asistenta pri stolici za mostne zgradbe na ljubljanski tehnični fakulteti. Prosilci morajo predložiti diplomo gradbenega inženjerstva. Prošnje do 25. novembra t. l. na rektorja ljubljanske univerze.

— **Iz državne službe.** [illegible] so železniški uradnik Ivan Kuster postaje Tezno na postajo Maribor gl. kol., progovni nadzornik Josip Vales iz Novega mesta v Celje in Ivan Soklič iz Zagreba h kontroli dohodkov v Beograd; iz Gračaca je premeščen za šefa šumarske uprave v Kumanovu šum. inženjer Milutin Lončar; šumarski nadinženjer in dosedanji šef šumarske uprave na Bledu Franjo Miklavčič je premeščen v Kranjsko goro, šumarski inženjer in šum. referent v Krškem Viktor Novak je premeščen v Ljubljano, šum. inženjer Dinko Cerjak pa z Bleda v Krško.

— **Dvestoletnica srednjih šol.** Glavni odbor Udruženja srednješolskih profesorjev v Beogradu je sestavil poseben odbor, ki ima nalogo organizirati proslavo 200letnice srednjih šol. Proslava se vrši v poletju prihodnjega leta na vseh srednjih šolah naše države. Sestavlja se obenem posebna spominska knjiga.

— **Kongres fotografov.** V Beogradu se vrši dne 26. t. m. kongres fotografov iz cele države. Udeležencem je dovolil prometni minister polovično vožnjo na vseh progah državnih železnic.

— **Nadškof Dobrečič v Beogradu.** Barski nadškof dr. Dobrečič je prispel te dni v Beograd ter posetil ministra ver Mišo Trifunovića, da mu poroča o svojih vtisih s potovanja po Severni Ameriki. Nadbiskup dr. Dobrečič se je udeležil evharističnega kongresa v Chicagu ter je po kongresu posetil mnogoštevilne jugoslovenske cerkvene občine v Severni Ameriki.

— **Zagrebška konferenca o železniških tarifah.** Konferenca o železniških tarifah, ki se je vršila v Zagrebu, je zaključila svoje delo. Ministrstvo saobračaja je bilo pozvano, naj čimprej uveljavi predlagane tarifne izpremembe, zlasti za promet z državami, ki so naša najboljša izvozna tržišča. Gre predvsem za promet z Italijo, Avstrijo, Češkoslovaško, Grčijo in Madžarsko.

— **»Kakršna Urša prikima, taka bo zima«.** Tako pravi narodni pregovor. Ker je torej danes na dan sv. Uršule deževno in megleno vreme, bi bilo pričakovati, da bo zima mokra in neprijetna. Upajmo, da se ljudsko prorokovanje to pot ne uresniči.

— **Mraz po vsej Evropi.** V zadnjih dneh je zavladal skoraj po vsej Evropi izreden mraz. V severnih pokrajinah je zapadel debel sneg. V Franciji je tekom zadnjih dni padel termometer od + 10° na — 5° C. Na Madžarskem je padla včeraj prva slana. Toplomer je padel na 3° do 5° pod ničlo. Ponekod v Bosni in po slovenskih planinah je v zadnjih dneh zapadel precej debel sneg.

— **Država mora plačati odškodnino.** Lansko leto se je ponesrečil narodni poslanec Hamdija Ajanović. Peljal se je v spremstvu svoje žene iz Jajca v Banjaluko. Ko je vozil avto čez neki državni most, se je most podrl. Ajanović je ostal na mestu mrtev, žena pa dobila težje poškodbe. Vdova je radi tega tožila državo za odškodnino. Te dni je po dolgotrajni preiskavi izreklo okrožno sodišče v Banjaluki sodbo. Država je obsojena, da plača vdovi Ajanovića 110 tisoč dinarjev za bolečine, 245.000 dinarjev za zdravniške stroške, za otroka pa, ki ga je porodila po moževi smrti, do 10. leta po 2000 dinarjev, do 20. leta pa 1000 mesečne vzdrževalnine.

— **Železniški promet Subotica - Vinkovci.** Kakor javljajo beograjski listi, je sedaj vzpostavljen železniški promet na progi Vinkovci - Bogojevo - Subotica. Ta proga je bila po katastrofalnih povodnjih v Banatu na več krajih porušena in je bil promet več mesecev popolnoma ukinjen.

— **Za tujski promet** je vstavila v državni proračun za prihodnje leto češkoslovaška vlada 1,400.000 Kč; znesek se bo porabil v prvi vrsti za propagando. Neprimerno boli kakor češkoslovaški je potreben tujski promet Jugoslaviji, a koliko bo vstavila naša vlada v proračun za tujskoprometno propagando?

— **Iz Šmarja - Sapa** nam poročajo. Isto noč, kakor v poštni urad, so poskušali vlomilci svojo srečo tudi pri Smoletovih v Šmarju in pri Ogorevčevih na Škofljici, a poskusa se jim nista obnesla, ker so jih ljudje prepodili. Iz poštne ročne blagajne so pač odnesli gotovino, ne pa poštnih vrednotnic, katerih vrednost je bila dosti večja. — Nastopili so hladni dnevi, tako da šolski otroci že trpe mraz, zlasti še zato, ker so učilnice vlažne. Kakor se čuje, bodo začeli šele prihodnji mesec kuriti, menda samo zato, da ostane stara navada v veljavi. Tega pa nikakor ne moremo odobravati, ker se šolska mladina kaj lahko prehladi in oboli, da imamo potem starši nepotrebne skrbi in stroške.

— **Utopljenec.** Orožniška postaja v Medvodah javlja, da so 17. t. m. pod vasjo Zbilje pri Medvodah našli utopljenca v Savi. Na sebi ni imel nikakih znakov nasilja in poškodbe. Pokopali so ga na pokopališču v Smledniku. Neznani utopljenec je star okoli 30 let, 180 cm visok, plavih las, kratkopristiženih brk, podolgastega obraza in je bil oblečen v rjav suknjič. Pri sebi je imel malenkostno svoto denarja, toda nikakih dokumentov.

— **Za rezervne oficirje.** V službenem vojnem listu od 9. oktobra 1926 št. 42 je izšel pravilnik o izdajanju zdravil in zavojnega materijala aktivnim oficirjem, vojaškim uradnikom, podčastnikom in njihovim rodbinskim članom ter rezervnim oficirjem, ki so se udeleževali vojn, kadar se zdravijo v domači oskrbi. Ta pravilnik je članstvu na razpolago v društvenem lokalu vsak delavnik med poslovnimi urami.

— **Velika eksplozija v Beogradu.** Včeraj zjutraj je nastala v skladišču Boškovičeve banke v Beogradu velika eksplozija. Banka se je nahajala v konkurzu in je skladišča prevzela država. Povodom eksplozije je bil eden delavec ubit, trije pa težko ranjeni. V poslopju je izbruhnil požar. Škoda znaša okroglo en milijon dinarjev. Kako je eksplozija nastala, še ni pojasnjeno.

— **Železniška nesreča v Ljeskovici.** Na postaji Ljeskovici v Slavoniji sta skočili včeraj zjutraj dve lokomotivi s tira. Nesreča ni zahtevala človeških žrtev, pač pa je materijalna škoda zelo velika, ker je bilo radi nagle ustavitve vlaka poškodovanih več vagonov. Nesrečo je povzročila počena tračnica. Promet je bil več ur prekinjen.

— **Samomor gimnazijca.** Včeraj popoldne se je v Subotici obesil dijak II. razreda gimnazije Emil Horvat. Pokojni Horvat je slabo napredoval v šoli in zato je bil njegov oče večkrat pozvan k razredniku. Včeraj zjutraj je dobil Horvat ukor od veroučitelja, kei je slabo odgovarjal. Prišedši domov, je odšel takoj na podstrešje, kjer se je obesil. Očega je našel že mrtvega.

— **Nenavadna avtomobilska nesreča.** Včeraj je vozil šofer Krefl iz Zagreba v Karlovac dva potnika in iz Karlovca nazaj nekega zagrebškega veletrgovca. Na potu v Karlovac so popokale tri pnevmatike, vendar se ni pripetila nikaka nesreča. Avto je z veliko zamudo dospel v Karlovac. Zato je šofer hitel in vozil precej naglo nazaj. V bližini Zaprešiča je počila še četrta desna prednja pnevmatika, vsled česar je avto, ki je vozil zelo naglo, zgubil smer in zavozil v cestni jarek. Potniku in šoferju se ni nič zgodilo. S pomočio kmetov, ki so se mudili na bližnjem polju so potegnili avto zopet na cesto. Toda nesreče še ni bilo konec. Jedva sta šofer in potnik zopet zavzela svoji mesti, je eksplodiral motor in v hipu je bil ves avto v plamenih. Goreči bencin je razširjal tako vročino, da je bilo vsako gašenje požara nemogoče. Avto je s prtljago vred popolnoma zgorel. Ostalo je samo železno ogrodje.

Za „Vse svete"

in druge žalne prilike nudi kras e damske žalne plašče in črne suknje za gospode po kulantnih cenah tvrdka **Fran Lu ič, Pred skofijo 19**

— **Kaj lahko dobiš za 10 Din?** Ako kupiš srečko v prid zgradbe Sokolskega doma v Šiški, lahko zadeneš pri žrebanju, ki se vrši nepreklicno dne 1. novembra t. l.: nov Fordov avto, hrastovo jedilnico, spalnico, pisalni stroj (Underwood), vagon premoga, moderni šivalni stroj, kuhinjsko opremo, moško kolo, 100 metrov platna ter nebroj denarnih dobitkov od 15.000 dinarjev navzdol. Vseh dobitkov skupaj ni nič manj kot 3140 v skupni vrednosti 200.000 dinarjev. — Segajte v čim največji meri po srečkah, ki jih dobite po vseh trafikah v Ljubljani, Mariboru in Celju ter pri Društvu za zgradbo Sokolskega doma v Šiški, s čimer koristite i sebi i društvu, da si zgradi čim preje skromno lastno streho v nadomestilo za odpovedane mu lokale. Vsi imetniki srečk se opozarjajo, da naikasneje do 30. t. m. plačajo prodane, oziroma vrnejo neprodane srečke, ker bi bilo sicer društvo primorano iste razveljaviti.

— **Sokolsko gledališče v Radovljici** ponovi prihodnjo nedeljo dne 24. t. m. ob pol 4 popoldne burko »Veleturist«, ki je izzvala pri prvi vprizoritvi pretečeno nedeljo obilo smeha. 964n

— **Pri pomanjkanju teka,** slabem želodcu, prepočasni prebavi, zagoščenju črevesa, težkočah presnavljanja, izpuščajih srbeniu kože oprosti prirodna grenčica »Franz - Josef« telo nabranih gnilobnih strupov. Že stari mojstri zdravilstva so priznali, da se voda »Franz - Josef« obnaša kot popolnoma zanesljivo čistilo črevesa. Dobiva se v lekarnah drogerijah in špecerijskih trgovinah 132-n

— ***Podpornemu društvu slepih v Ljubljani.*** Wolfova ulica 12, so darovali: Župni urad Sv. Peter na Kronski gori 20.50 Din. Viktor Meden tu 20 Din; Župni urad Stanga 20 Din. Novak Matija, Radovica, 20 D. Kogovšek Ivan, Kopanj, 20 D. Paulč Peter št. Jernej, 10 Din; Hafner Jernej, Stari trg 15 Din; dr. Kogoj Frančišek, Jesenice, 30 D. Straka Matej, Sv. Peter pri Mariboru 20. Razinger Josip, Zagorje ob Savi, mesto venca na krsto g. Poljšaka 250 Din; dr. Gregorič, Novo mesto, 20 Din; župni urad Radovljica 20. — Vsem plemenitim darovalcem naša najiskrenejša zahvala. — Odbor.

Iz Ljubljane

—lj **Kaj bo z deložiranci?** Pod tem naslovom poroča »Slovenec«, da bo mestna občina postavila še pred zimo za nje več barak. Pozabil je pa dostaviti, da se bodo ta zasilna stanovanja za deložirance gradila na podlagi sklepa in načrtov bivšega gerentskega sveta.

—lj **Slovenec** ne more biti nikdar objektiven. Naročnik nam piše: V nedeljo je poročal, da je bivši gerentski svet oddal že nekaj stanovanj v novi veliki stanovanjski stavbi na Ahacljevi cesti ter takoj dostavlja: »Verjetno je, da je upošteval le svoje lastne pristaše« na kar zahteva od vladnega komisarja, da vse tozadevne pogodbe razveljavi. Ne da bi imel le pičico dokaza, očita gerentskemu svetu pristranost. Ugotavljamo, da je gerentski svet postopal v vsakem oziru povsem nepristransko ter pri dodeljevanju stanovanj ni gledal ne na levo, ne na desno, ne na politično pripadnost. To bodo »Slovencu« potrdili lahko tudi lastni njegovi pristaši, ko so dobili v novih stavbah mestne občine stanovanja. Klerikalci sodijo vsakega po sebi: mislijo, da je tudi gerentski svet postopal tako, kakor so oni, ko so imeli moč na magistratu. Baš radi svojega partizanstva je klerikalni režim v mestni občini postal tako osovražen. Meščani imamo njihovega ogabnega licemerstva več kot zadosti! Dvomimo tudi, da bo g. vladni komisar ukrenil vse tisto, kar želi »Slovenec«, ker njegova naloga pač ni podirati, kar so drugi zgradili!

—lj **Po zadnji povodnji povzročena škoda v Ljubljani.** Začetkom tega meseca je posebna, od gerentskega sveta sestavljena komisija z izvedenci precenila škodo, ki jo je povzročila zadnja povodenj v okolišu ljubljanske mestne občine. Cenilna komisija je pregledala kraje na Barju, v Trnovem, na Mirju in drugod. Vsa škoda, povzročena po poplavi na privatnem imetju, je bila cenjena na približno 450.000 Din. Najbolj so bili prizadeti posestniki ob Gradaščici in Malem Grabnu. Posestniku Andreju Tomažinu, ki si je nedavno zgradil skromno hišico na Poti na Rakovo jelšo, je močno narasli Mali Graben odnesel enega konja in dva prašiča. Sorazmerno in po potrebi bo mestni magistrat razdelil med prizadete poplavljence podporo 82.000 Din. Močno so trpele tudi javne naprave in mestni mostovi. Škoda pri trnovskem mostu ob izlivu Gradaščice v Ljubljanico, cenijo na 100.000 Din, povodenj pa je tudi podrla na Gradaščici več brvi. Škoda na mostovih in cestah znaša okoli 200.000 Din, tako, da je vsa škoda cenjena na 650.000 Din. Tudi Barje je močno trpelo. Voda je segala po hišah do 1 meter visoko, vendar so Barjani letos manj trpeli, kakor meseca decembra l. 1923.

—lj **Velikodušen dar za poplavljence.** Mestni magistrat v Ljubljani je prejel od »Lesne industrije — parna žaga — Kamnik« (lastniki gg. Franc Kavčič, Anton Cerar in Joško Kržmanc) 1 vagon žamanja v povojih za kurivo za poplavljence in sicer vagon št. 316.406 v skupni teži 12.900 kg. Darovalci so poravnali tudi železniški prevoz v znesku Din 283.50. Darovalcem iskrena hvala! Istočasno pozivljamo vse prebivalstvo mesta Ljubljane, da po možnosti prispeva za poplavljence. Samo na barju znaša škoda čez pol milijona dinarjev. Zima bo dolga in beda velika! Mestni magistrat.

lj »**Marijin dom**« **in deložiranci.** Iz krogov deložirancev smo prejeli. Osrednje vodstvo jugoslovenske province usmiljenih sester v Ljubljani se 1. novembrom preseli z vsem inventarjem in osebjem na graščino Dvor pri Radečah ob Savi. To graščino je vodstvo kupilo za večmilijonsko svoto ter jo preuredi za samostan odnosno šolo za usmiljenke. Dosedaj je bilo vodstvo nastanjeno v Marijinem domu« v Slomškovi ulici tik očetov lazaristov, ki je obširna enonadstropna hiša, ki ima več stanovanj. Ni znano, kdo seda zaseda to hišo, ki so jo nekdaj stari Ljubljančani imenovali »dam! malen«. Deložirancem bi bilo zelo ustreženo, če bi se pričela akcija v tej smeri, da se jih začasno spravi v ta dom, vsaj čez zimo. Deložiranci so tudi prepričani, da gospoda okoli škofije in »Slovenca« ne bo ugovarjala, kajti storila bo dobro delo usmiljenja, če se dovoli deložirancem in drugim stanovanja potrebnim nastanitev v tem domu.

—lj **Jubilej izvoščka.** Znani ljubljanski izvoščck, morda najstarejši med stanovskimi tovariši, g. Ivan Šušteršič, praznuje danes svoj 85 rojstni dan. K življenjskemu jubileju mu vsi njegovi številni znanci in prijatelji iskreno čestitajo.

—lj **Kino Matica za naše poplavljence.** Radi odredbe ministrstva morajo prispevati tudi kinomatografi k akciji Rdečega križa v korist poplavljencem. V izvršitvi zadevne naredbe priredi ljubljanski Kino Matica veliko kinomatografično predstavo v petek 22. oktobra t. m. ob 9. zvečer. Pri tej predstavi sodeluje operni zbor ljubljanskega Narodnega gledališče pod vodstvom g. kapelnika Nefata. Prodajo vstopnic so prevzele naše narodne dame, ki bodo tekom današnjega dne razprodajale vstopnice. Predstava se vrši pod okriljem Ljubljanskega oblastnega odbora Rdečega križa in je izkupiček od prodanih kart, ki se prodajajo z nekolikim poviškom, namenien v polnem obsegu za naše poplavljence. Pričakujemo, da bo naše občinstvo rado segio po vstopnicah in napolnilo dvorano. Ne glede na človekoljuben in koristen namen se bo cenjenemu občinstvu tudi nudil velik užitek na prvovrstnem filmu in na prednašanju našega opernega zbora.

—lj **Ljubljanske podružnice CMD** se vabijo na žalno sejo, ki se vrši v počastitve spomina blagopokojnega družbinega promotnika Andreja Senekoviča jutri, v petek ob 15. v mali dvorani Narodnega doma.

—lj **Fizikalno zdravilišče** je s 1. oktobrom t. l. otvoril Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani v svoji novi stavbi na Miklošičevi cesti 20. Opozarjamo na današnji tozadevni inserat. 928n

—lj **Na naslov železniške uprave!** Prejeli smo: Železniška barijera, ki zapira cesto, vodečo od vojaškega oskrbovališča proti Mladinskemu domu, je brez signalnega zvonca. Zapornica pade brez vsakega predhodnega signala navzdol in s tem ogroža varnost pasantov. Le slučaju se je zahvaliti, da se dosedaj še ni pripetila kaka večja nesreča. Prosimo železniško upravo, da odpravi ta nedostatek ter napravi signalni zvonec ter varnostno luč.

—lj **Pokvarjene klobase v Ljubljani.** Občinstvo se često pritožuje nad tem, da se prodajajo v Ljubljani na trgu in po gostilnah klobase, ki več ali manj smrde. Občinstvo se naproša, da vsak tak slučaj naznani tržnemu nadzorstvu. Vodnikov trg št. 5. Vzrok gornjemu pojavu leži v tem, da izdelovalci klobas nimajo do sedaj primernih prostorov v stari mestni klavnici, in ker posebno primanjkuje hladilnih prostorov v lastnih obratovališčih. Kakor hitro bo v obratu nova mestna klavnica in hladilnica bo prišlo v Ljubljani v promet le meso najboljše kakovosti in bodo odpadli slični pojavi. — Mestni magistrat.

—lj **Češkoslovenska obec v Ljubljani** pořádá v sobotu 23. oktobra v hotelu »Bellevue« posvicenské dozvuky. Zač. v 8 h. večer. Přátele humoru a tance přijdte! 962

— **Vreme.** Včeraj 20. t. m. je ob 21. kazal barometer 762.6, termometer 7°C, vlažnost 70%. Od včeraj zjutraj do danes barometer ravnino pada. Danes ob 7. zjutraj barometer 760 (včeraj 769), termometer 3.5°C, vlažnost 95%. Po noči hladno, zjutraj oblačno, po nekod slana. Opoldne barometer 757.5, termometer 6°C, vlažnost 98%. Deževno.

—lj **Šentjakobski oder** uprizori v soboto ob 20 in v nedeljo popoldne ob 15. in zvečer ob 20 štiridejansko pravljico s petjem in godbo «Pogumni krojaček». Snov je zajeta iz davne dobe, ko je vladal še mogočni kralj Slobodan. Pri tej predstavi nastopi prvič tudi balet. Predprodaja vstopnic v kavarni Zalaznik na Starem trgu.

—lj **Jugoslovensko napredno akademsko društvo »Jadran«** prične v tem tednu s svojim rednim delom. Za one tovariše, ki so se letos vpisali v društvo kot novinci, se je osnoval »Novinski tečaj«, katerega prvi sestanek se vrši v četrtek 21. t. m. ob 20 v društveni čitalnici. Na njem se bo govorilo predvsem o programu in ustroju »Jadrana« in sicer bosta o tem referirala tovariša dr. Bajič in Jelenc. Udeležba je za novince obvezna, poleg tega pa vabimo vse ostale tovariše, da s svojo prisotnostjo pokažejo zanimanje za ta tečaj. — Prvi sestanek novoosnovanega socijalnopolitičnega seminarja se bo vršil v ponedeljek 25. t. m. ob 20. Na tem sestanku se bo razpravljalo o podrobnem delu v seminarju. Oni tovariši, ki so se prijavili za seminar, naj se sestanka udeleže, oni pa, ki se za delo v seminarju zanimajo, naj se javijo pri tovarišu tajniku. Ob tej priliki ponovno opozarjamo vse tovariše, ki še niso obnovili vpisa v društvo, daj to nemudoma store. Istotako vabimo vse abiturijente, ki nameravajo nadaljevati svoj študij na ljubljanski univerzi, da se vpišejo v naše društvo. — Odbor.

—lj **Občni zbor Glasbene čitalnice** je preložen na soboto 23. oktobra t. l. ob 6. zvečer.

—lj **Vodnikova družba in Simon Gregorčičeva knjižnica.** Vsi člani Vodnikove družbe, ki so se za leto 1926 prijavili v Simon Gregorčičevi knjižnici dobijo družbine knjige v knjižnici ob poslovnih dneh, to je v torek, sredo, četrtek, in petek od 5. do 7. ure zvečer. Hkratu se pobira članarina po Din 20. za leto 1927. Tudi za leto 1926 se sprejme še nekaj članov v družbo, a le tako, da se isti prijavijo za leto 1926. in 1927. Družbeniki dobijo po štiri lepe knjige. Porabite ugodno priliko! Zdravo! — Knjižničar.

—lj **I. d. n. m. »Edinost«.** V petek 22. t. m. ob 19.30 se vrši članski sestanek, združen s predavanjem br. Dolfa Prešerna o važni in poučni temi: »Pokret moderne v slovenski literaturi«. Vsi in točno!

—lj **Pogreša se železni lonec,** ki drži približno 50 litrov. Kdor ga ima, se naproša, da ga odda na Kongresnem trgu št. 2, kuhinjska klet. 963n

—lj **Vidovićev klub v Ljubljani** je prejel brzojavko, ki mu javlja, da je g. Miljenko Vidović obolel. Nameravano predavanje v nedeljo dne 24. t. m. zato odpade.

—lj **Drobna policijska kronika.** Radi tatvine jestvin v vrednosti 130 Din je bil odpeljan v zapore neki potepuh Štefan. — Prijavljen je policiji slučaj tatvine divjačine. — Vesel Andrej in njegovi tovariši so nocoj kalili nočni mir in razgrajali, neki Jakob pa se je na ulici nedostojno vedel in bo moral zato prispevati za mestne reveže. — V nekem lokalu je bil domač koncert brez policijskega dovoljenja, zato sledi globa. — Avtomobilisti, vozniki in kolesarji imajo večen konflikt s policijo, danes jih je prijavljenih kar 13 radi cestnopolicijskega reda. — Orožniki so včeraj pripeljali v zapore deželnega sodišča nekega moškega, ki je osumljen, da je izvršil vlom v poštni urad v Šmarju-Sapu.

—lj **Prenočišče na cesti.** Barbka, ki ima domovinsko pravico v Kranju, a sedaj stanuje in vedri v barakah v Šiški, je bila včeraj židane volje, toda na kraju je omagala v boju proti vinskim duhovom. Okoli 23.30 po noči je prijadrala pred glavni kolodvor ter si kar tam na tleh izbrala posteljo. Dobro je vlekla dreto, toda stražnik jo je spravil v stražnico, kjer se je zjutraj stresnila in jo skesano odkurila proti domu.

—lj **Tatvine koles.** Dan za dnem tatvine kolesa. Josipu Močniku, posestniku iz St. Pavla pri Domžalah, je včeraj neki mlad tat odpeljal izpred bolnice 1750 Din vredno kolo znamke »Tribuna«. Močnik je obiskal svojo bolno ženo na medicinskem oddelku ter je kolo prislonil zunaj bolnice na zid. Čez nekaj minut je na kolo sedel mlad zlikovec in se z njim odpeljal v svet.

—lj **Najnovejše bluze. Kristofič-Bučar.**

Iz Celja

—c **Gledališka predstava Narodne čitalnice.** Narodna čitalnica priredi v nedeljo dne 24. oktobra ob 20. uri v veliki dvorani Narodnega doma gledališko predstavo »Veriga«. Narodna čitalnica vprizori tekom sezone še več iger, katerih čisti dobiček je namenjen za izpopolnitev knjižnice.

—c **Proračun mestne občine Celje za leto 1927.** je občanom pri mestnem knjigovodstvu na vpogled skozi 14 dni in to od 19 oktobra do vštetega 2. novembra. V tem času se morejo vložiti pri mestnem magistratu pomisleki in pritožbe proti proračunu.

—c **Mestno gledališče.** V torek 19. oktobra se je vršila ob razprodanem gledališču otvoritvena predstava v letošnji sezoni. Ljubljanski gostje so nam v popolno zadovoljnost predstavili Molierjevega »Skopuha«. — V torek dne 26. oktobra ob 20. uri se vrši druga predstava. Ljubljančani vprizorijo Jaroslav Hilbertovo dramo v treh dejanjih »Drugi breg«. Pričakovati je, da bo gledališče tudi to pot napolnjeno.

—c **Razglas prostih stanovanj.** Stanovanjsko sodišče v Celju zopet razpisuje seznam prostih stanovanj. Reflektanti, ki spadajo pod zaščito, se naj zglasijo v pisarni stanovanjskega sodišča do 25. oktobra ob 12. uri opoldne.

Iz Maribora

—m **Sum požiga.** Dne 16. t. m. je izbruhnil na podstrešju hiše na Meljski cesti 55a ogenj, ki pa je bil k sreči s pomočjo gasilcev kmalu pogašen, tako da ni povzročil posebne škode. Ker se je pojavil sum, da je bil ogenj podtaknjen, je te dni posebna komisija pregledala podstrešje. V komisiji so bili zastopnik policijskega komisarijata, mestnega stavbnega urada in poveljnik gasilnega društva. Na podstrešju so našli še cel kup mešanice - smole, katrana in kolofonije in sicer na kraju, kjer je ogenj izbruhnil. Ker je dognano, da se je malo pred izbruhom požara mudil v podstrešju hišni lastnik, se domneva, da je sam zažgal. Ta sum še bolj potrjuje dejstvo, da je bila zavarovalnina hiše, ki se ceni na 70.000 dinarjev, pred kratkim povišana na 127.000 dinarjev. Lastnika hiše so zaprli. — Ker so se v zadnjem času često pojavili taki slučaji, namerava policijski komisarijat izvežbati več kriminalnih uradnikov nalašč za izsledovanje požigov.

—m **Predavanje o Panevropi.** V ljudski univerzi bo v ponedeljek dne 25. t. m. predaval novinar g. Mirko Golob o Panevropi ter o panevropskem kongresu, ki se je nedavno vršil na Dunaju in katerega se je predavatelj osebno udeležil. Predavanje o tem predmetu, o katerem se v zadnjem času mnogo razpravlja, bo vsekakor zanimivo.

—m **Vprašanje zgradbe meščanske šole.** Ker veliki župan ni odobril prispevkov okrajnega zastopa za zgradbo nove meščanske šole na desnem bregu Drave, ki bi bila predvsem namenjena otrokom iz okolice, se bo vršila v soboto popoldne na mestnem magistratu konferenca zastopnikov mestne občine in zastopnikov okoliških občin, na kateri se bo ponovno razpravljalo o tem vprašanju. Upamo, da bodo okoliške občine uvidele, da so glede na veliko število otrok, ki posečajo mestne meščanske šole, pač dolžne sorazmerno prispevati h gradbenim stroškom za novo šolo, ker pač ne morejo zahtevati od mestne občine, da sama gradi šole za zunanje obiskovalce.

—m **Koncert Saše Popova.** Znameniti bolgarski violinski virtuoz, ki je z velikim uspehom koncertiral v vseh večjih evropskih centrih, priredi v okrilju Ljudske univerze v soboto dne 23. t. m. ob 20. v kazinski dvorani koncert. Za koncert vlada že danes splošno zanimanje. Zato priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji pri Zlati Brišnikovi.

Predavanja ZKD Ljubljana

V petek 22. t. m. predavajo:

V Ljubljani pri društvu »Preporod« ob pol 18. R. Šimnovec: »O zatiranju in preganjanju Slovencev v Italiji«;

v Ljubljani pri »Pevskem društvu Sava« ob 20. prof. Dolžan o temi: »Kako je nastal svet?«;

v Mavčičah ob 16. in pol 20. zdravnik higijenskega zavoda: »O jetiki«.

V soboto dne 23. t. m.:

V Dobovi ob 20. zdravnik higijenskega zavoda »O spolnih boleznih«.

na Golniku v državnem zdravilišču ob 15. prof. Dolžan: »O potresih«;

v Novem mestu pri društvu »Prosveta« ob 16. prof. Bajželj o temi: »Nasprotniki Sokolstva«;

v Novem mestu pri Sokolu ob 20. isti predavatelj o temi: »Potreba in koristi Sokolstva«;

v Ljubljani na realki ob 20. zdravnik higijenskega zavoda: »O jetiki«;

v Kamniku ob 20. R. Šimnovec: »O zatiranju in preganjanju Slovencev v Italiji«;

v Škofji Loki ob 20.30. I. Zupančič o »Ljubezni do bližnjega v luči sv. pisma«.

V nedeljo dne 24. t. m.:

V Aržišah ob 15. R. Šimnovec: »O zatiranju in preganjanju Slovencev v Italiji«;

v Boštanju ob 11. prof. Dolžan; »O postanku sveta«;

v Sevnici ob pol 20. isti predavatelj o isti temi;

v Sodražici ob pol 15. prof. R. Pavlič »O praznoverju«;

v Sv. Marjeti pri Rimskih Toplicah ob 8 zjutraj dr. Kunc: »O kužnih boleznih pr prašičih«;

v Šent Vidu nad Ljubljano ob pol 16. dr. Kuščer: »O Sokolu in njegovem prosvetnem delovanju«.

Kdor takoi da, dvakrat da!
ZA POPLAVLJENCE!

To in ono

10letnica Stürghkove smrti

Pred desetimi leti, dne 21. oktobra 1916. je bil umorjen na Dunaju avstrijski ministrski predsednik grof Karl Stürgkh. Bilo je neko soboto popoldne ob pol 3. Grof Stürgkh je sedel v hotelu Meissl & Schadn pri kosilu. V njegovi družbi sta se nahajala ritmojster grof Toggenburg in baron Aehrenthal. Ko je bilo kosilo pri kraju, je pristopil k mizi ministrskega predsednika socijalno-demokratični voditelji dr. Friderik Adler, sin znanega ustanovitelja avstrijske socijalne demokracije, potegnil revolver in oddal tri strele proti Stürgkhovi glavi. Vse tri krogle so zadele. Grof Stürgkh se je sesedel na tla in bil takoj mrtev. Grof Toggenburg in baron Aehrental sta planila za atentatorjem, ki je hotel zbežati. Pri izhodu sta ga obvladala in oddala policiji. Vest o atentatu se je tedaj hipoma raznesla po Dunaju in Avstriji in vsem svetu.

Nenadni atentat je pomenil, kakor se je pozneje izkazalo, usodni dan za obstoj avstro-ogrske monarhije, saj je bil grof Stürgkh predstavnik absolutizma in diktature. Težina tedanjega položaja je razvidna že iz tega, da morilec grofa Stürgkha dr. Friderik Adler ni bil justificiran in da je bil obsojen samo na dolgoletno ječo. Atentatu je pozneje sledilo kot nujna posledica sklicanje avstrijskega parlamenta. Ta parlament pa je s svojimi slovanskimi skupinami bistveno pripomogel k razpadu in razkroju Avstro-ogrske monarhije. Iz parlamenta, torej iz osrčja države so slovanski narodi Avstrije prejeli osrečujočo vest o samoodločbi narodov; v dunajskem parlamentu je bila med drugim tudi prečitana «Majska deklaracija», ki je zrevolucionirala vse jugoslovenske pokrajine v bivši avstro-ogrski monarhiji.

Zadnja hanoverska princesa

V francoskem kopališču Biaritzu je umrla te dni princesa Friderika Hanoverška, ki je bila zadnja princesa te bivše kraljevske rodbine. Njen oče je bil zadnji hanoverski kralj Jurij V. Bil je slep. Kljub temu je spadal med najboljše jahače. Ob njegovi strani je jahal vedno baron Rammingen, ki je pazil, da bi slepi kralj ne zajahal s poti. Tako dolga leta ni nihče opazil, da je kralj slep.

In v tega kraljevega spremljevalca se je zaljubila princesa Friderika, ki pa ni imela toliko poguma, da bi odkrila svoje srce strogemu očetu. V tem je prišlo do vojne s Prusijo, slepi kralj je izgubil svojo deželo in se preselil v Avstrijo. Stanoval je z rodbino na Dunaju v krasni vili, kjer je zdaj češkoslovaški konzulat. Baron Rammingen je spremljal slepega gospodarja tudi v inozemstvo. Med njim in princeso se je razvilo ljubavno razmerje, toda poročiti se nista mogla, ker je ohranil kralj tudi v inozemstvu svoje nedostopno dostojanstvo.

Tako sta morala zaljubljenca čakati celih 15 let. Še le, ko je stari kralj umrl v Parizu, kamor je šel iskat zdravja, sta si princesa in njen izvoljenec oddahnila. Vendar pa vse ovire še niso bile odstranjene, zakaj kraljica, rojena Saško-Oldenburška, je bila še bolj ponosna in nedostopna kakor njen mož. Ovdovela kraljica ni hotela o poroki svoje hčerke z baronom Rammingenom ničesar slišati. Tu je nastopila princesina teta, angleška kraljica Viktorija, ki je dovolila, da sta se nesrečna zaljubljenca le a 1880. poročila na njenem gradu Windsoru. Baron Rammingen je dobil za poročno darilo čin polkovnika angleške kraljevske garde.

Od tistih časov je preteklo mnogo vode. Na svetu se je marsikaj izpremenilo. Princesa se je postarala, ovdovela in obubožala. Bila je hči najbogatejše kraljevske rodbine, a ko je kot 78letna starka umrla, se je izkazalo, da je zapustila samo dolgove.

Najelegantnejši kroj

za dame, kar priznavajo vsi gospodje je damski smoking. Blago najfinejše nud v vsaki količini kar najceneje tvrdka

Drago Schwab Ljubljana

Karijera in konec bilijonarja

Tragične smrti je pretekle dni končal bivši ameriški multimilijonar D. P. Davis iz Miamija, krasnega ameriškega letovišča, katero je vihar nedavno skoro docela porušil. Davis se je na parniku «Majestic» iz Amerike peljal v Evropo. Med vožnjo je brez sledu izginil s parnika. Nihče ni vedel, kaj se je dogodilo z njim. Sedaj prihajajo podrobnosti o osebi izginulega na dan. Iz poročil ameriških listov je posneti, da si je Davis sam končal življenje.

Kakor je bil nenavaden konec multimilijonarja Davisa, tako je bila nenavadna in pestra tudi njegova življenjska karijera. Slično Edisonu je bil tudi Davis prvotno navaden kolporter in je raznašal liste po velemestu. S svojo neizmerno energijo in delavnostjo pa se je kmalu povzpel kvišku in nekaj let kasneje je bil že veleposestnik v Miami. V svojih kupčijah je bil izredno spreten in spekulativen. Ko je polotok Florida zaslovel radi svojega izrednega podnebja, predvsem pa, ko je postalo mesto Miami letovišče svetovnega slovesa, kjer se je zbiral ves mondeni svet Severne Amerike, je to Davis spretno izkoristil. Kupčeval je z zemljo ter si pridobil ogromno premoženje. V zalivu Tampa si je kupil manjši otok, katerega je umetnim potom razcepil na več manjših otokov, ki so dobili ime Davisovi otoki. Ti otoki so mu donašali ogromno premoženje. Tako si je polagoma pridobil kapital 25 milijonov dolarjev. Ko je bil na višku svoje moči in slave, so cenili njegovo premoženje na 40 milijonov dolarjev (nad 2 milijardi Din). Toda nenavadni karijeri je sledila nagla propast. V Floridi so se sesedala močvirnata tla in pri tem je tudi Davis utrpel ogromno škodo. Vremenska katastrofa, ki je pred tedni zadela Florido predvsem pa Miami, je zadala Davisu zadnji udarec.

Ko se je napotil Davis v Evropo, so že krožile vesti, da je bivši multimilijonar popolnoma ruiniran. Med vožnjo na parniku «Majestic» se je parnik sredi oceana nenadoma ustavil. Čuli so se glasovi, da je nekdo skočil v vodo. Parnik je stal celo uro na mestu, toda utopljenca niso našli. Kasneje so šele dognali, da je skočil v vodo milijonar Davis, ki očividno ni mogel preboleti izgube svojega imetja.

Spomenik angleških gard

V soboto se je vršila v Londonu pomembna svečanost. Na Horseguards Parade se je zbralo toliko občinstva, kolikor ga ta zgodovinski trg menda še nikoli ni videl. Angleži so namreč odkrili spomenik v svetovni vojni padlim gardistom. Spomenik je posvečen 652 častnikom in 14.152 vojakom angleške gardne divizije, ki so padli na raznih bojiščih. Spomenik je izklesan iz portlandskega cementa. Na bronastem podstavku se dviga impozanten obelisk, okrog katerega stoje gardisti v naravni velikosti in polni bojni opremi. Vse figure so narejene iz topov.

Svečanost odkritja je otvoril kraljev stric, vojvoda Connaught v spremstvu prestolonaslednika, maršala lorda Methuena in drugih vojaških dostojanstvenikov. Odkritja spomenika se je udeležilo poleg ogromne množice občinstva 15.000 gardistov pod poveljstvom generalmajorja lorda Ruthena. Glasom tradicij angleške garde se je vršilo odkritje strogo po vojaških obredih. Svečanost se je zaključila z defiliranjem divizije pred vojvodo Connaughtom. Veliko pozornost je vzbujal pri odkritju spomenika gardni general sir George Higginson, ki je star že nad 100 let, a je vendar ves čas stal pred svojimi vojaki.

Še o tatvini v gradu Chantilly

Drzna tatvina velikega dijamanta Grand Condé, o kateri smo že poročali, je v francoski javnosti še vedno predmet živahnega zanimanja. Pariški detektivi so neprestano na poslu, da izsledе tatu. Našli so nekatere nove sledove drznega zločina. Ugotovili so, da so hoteli tatovi splezati v grad po drevesu in tudi pilo, s katero so prepilili železno mrežo, so detektivi našli. Pač pa je neverjetna vest, da je usodne noči krožilo nad gradom letalo. V gradu delajo zdaj razne varnostne naprave proti svedrovcem, zakaj v njem je ostalo še mnogo dragocenosti. Prvotno so hoteli dragulje zavarovati, pa so spoznali, da bi to ne imelo smisla, ker se izguba tako važnih zgodovinskih predmetov sploh ne da nadomestiti z denarjem.

Sloviti dijamant Grand Condé je bil ukraden pred dobrim tednom. Neznana roka je segla po krasni zbirki draguljev, ki jo je daroval v preteklem stoletju državi vojvoda d'Aumate. V tej stari zbirki je bil tudi Grand Condé. K sreči te dragocenosti ne predstavljajo najvažnejšega muzejskega imetja. Grad Chantilly je zakladnica najrazličnejših zgodovinskih dragocenosti. Tu sta dva Rafaelova originala, Van Dyckovi in Reynoldovi portreti, krasna dela Fra Angelica, Delacroixe, Jeana Goujona, bronze, miniature, znamenite avtografije itd. Tatovi so prišli v grad po drevesu, ki raste v neposredni bližini, ali pa po lestvi. Tega policija še ni mogla ugotoviti. Zanimivo je, da je zagonetna tatvina v gradu Chantilly točna kopija drzne tatvine, izvršene l. 1921 v gradu Saint-Germain. Ta tatvina je ostala nepojasnjena in zato ni mnogo upanja, da se posreči izslediti tatove slovitega dijamanta.

Karambol avtomobila z vlakom

V nedeljo je telefoniral prometni uradnik s kolodvora Bratislava — Novo mesto bratislavski policiji, da se je pripetila v bližini mesta na železniški progi velika avtomobilska nesreča, ki je zahtevala tudi človeško žrtev. Osebni avto je vozil iz Ivanke proti Bratislavi in se zaletel na nekem prehodu čez železniško progo v osebni vlak. Šofer Lang je obležal pod nasipom mrtev. Avtomobil se je popolnoma razbil.

Strojevodja je opazil, da vozi po cesti z največjo brzino avtomobil, ki se pred prehodom čez progo ni ustavil. Zato je skušal vlak ustaviti, toda bilo je že prepozno. Lokomotiva je zadela avto in ga vlekla kakih 100 metrov po tiru. Šele potem je strojevodja vlak ustavil. Ko je stopil k razbitemu avtomobilu, je opazil razmesarjeno šoferjevo truplo med lokomotivo in poštnim vagonom. Poklicani policijski zdravnik je ugotovil, da si je Lang razbil pri karambolu lobanjo in da je bil takoj mrtev. Nesrečo je zakrivil šofer, ker je prehitro vozil.

Prohibicija na Norveškem

V ponedeljek se je vršil na Norveškem plebiscit o prohibiciji. Dosedanji zakon prepoveduje samo whisky, žganje in druge opojne pijače, v katerih je nad 21 odstotkov alkohola. Pivo in vino je dovoljeno, vendar je pa država tudi glede teh dveh pijač uvedla razne omejitve. Krajevne oblasti so imele pravico prepovedati tudi prodajo vina in piva. Pri zadnjem plebiscitu l. 1919. se je izreklo 489.017 norveških volilcev, starih nad 23 let, za prohibicijo, 304.673 pa proti prohibiciji. Ta plebiscit je bil samo posvetovalnega značaja, toda parlament je sprejel na podlagi plebiscita zakon, s katerim je bila uvedena začasna prohibicija na likerje in težka vina. Prohibicija je povzročila na Norveškem mnogo neprijetnosti. Osobito trgovina z ribami je bila ogrožena, zakaj države, ki morajo vino izvažati, so nastopile z represalijami v obliki visokih uvoznih carin na norveško blago.

Zato je parlament l. 1923 preklical prohibicijo na težka vina. Norveška je največji konzument portugalskih, osobito portskih vin. Istočasno so pa začeli agitirati proti prohibiciji prijatelji dobre kapljice, ki so po večini pristaši konservativnih strank. Ministrski predsednik Lykke, pristaš konservativne stranke, je izjavil, da bo prohibicija razveljavljena, ako zmagajo njeni protivniki. Prodaja alkoholnih pijač bi bila v tem slučaju pod državno kontrolo. Točni rezultati glasovanja še niso znani, vendar pa vse kaže, da bodo zmagali zagovorniki prohibicije. Do torka je glasovalo za prohibicijo 114.847 oseb, proti pa samo 82.087.

Samo še en dan

in vrtelo se bo

KOLO USODE
KOLO TRPLJENJA
KOLO LJUBEZNI
KOLO STRASTI
KOLO SREČE

veletilm, ki ga spremlajo solisti in operni zbor.

ELITNI KINO MATICA

Senzacijonalni vlom v Biaritzu

Ni se še poleglo razburjenje radi drznega vloma v grad Chantilly, kjer so vlomilci odnesli veliki dijamant «Conde», že javljajo listi o novem senzacijonalnem vlomu, ki je bil izvršen te dni v slovitem letovišču Biarritz. Vlomljeno je bilo v vilo Alfreda Löwensteina, najbogatejšega bankirja Belgije. Löwenstein preživlja običajno svoje poletne počitnice v gradu Leicestershire, deloma v svoji razkošno opremljeni vili Begonias v Biarritzu.

V noči od 17. na 18. t. m. je bilo v vilo bankirja vlomljeno. Vlomilec je splezal čez balkon v bankirjevo stanovanje. Predno je šel na posel, je omamil vse hišne prebivalce. Domače razmere so mu morale biti dobro znane, zakaj pobral je iz nekega predala ključe od železne blagajne, v kateri je bil shranjen nakit gospe Löwenstein. Blagajno je neženirano odprl in odnesel ves nakit, prekrasne biserne ovratnice, obeske in prstane. Njegov plen je bil zelo bogat, kajti samo ena biserna ovratnica, sestoječa iz 77 biserov, se ceni na 4 milijone frankov. V hiši se je nahajal policijski pes, ki pa ni kot običajno spal v Löwensteinovi spalnici, marveč v sobi hišnega maserja.

Vlom so opazili šele zjutraj. V bankirjevi sobi je bilo vse razmetano, obleke so ležale po tleh in videti je bilo, da je tat vse temeljito preiskal. Zanimivo je, da je prezrl dobro napolnjeno listnico v žepu neke obleke. Bankir je o vlomu takoj obvestil policijo v Biarritzu ter pariške draguljarje. Izjavil je policiji, da ima sicer veliko osobja, da pa jamči za poštenost svojih uslužbencev in služinčadi. Vlomilec je je najbrž odkuril v inozemstvo. Celokupna škoda znaša 15 milijonov frankov, v naši valuti okoli 25 milijonov dinarjev.

Inserirajte v „Slov. Narodu“!

Fizikalno zdravilišče
v palači Okrožnega urada za zavarovanje delavcev
Miklošičeva cesta štev. 20.
Pod strokovnjaškim zdravniškim vodstvom
Otvorjeno s 1. oktobrom — splošno dostopno.
Vse zdravilne kopeli, hidro-, helio-, elektro- in mehanote rapija za revmatične in živčne bolezni, vnetja pri ženskih boleznih, boleznih srca in ožilja, arteriosklerozo.
Odprto izvzemši ponedeljek vsak delavnik od 8. — 12. in od pol 15. — pol 19., ob nedeljah in praznikih od 8. — 12. in sicer ob nedeljah, sredah in petkih za ženske, ob torkih, četrtkih in sobotah za moške.
Sprejemanje novih slučajev vsak delavnik od 8. — 9. ure

Stare kovine
vseh vrst plača najbolje Strzalkovsky, Zagreb, Medulićeva ul. 20

ŠTAMPILJE počate graverstvo, etikete SITAR & SVETEK LJUBLJANA Sv. Petra cesta 12

Peči, štedilnike
brzoparilnike, vodne in gnojnične črpalke, vodovodne cevi, strešno lepenko, cement, mesorezne, klobasarice najceneje pri Fr. Stupica, — Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. 3007

«Ilirija»,
Kralja Petra trg 8, telefon 220. — *Premog. drva, koks, cement* 53/T

30 dobrih zidarjev
se sprejme za Centralo v Kamniku-Perovo 3018

Sobarica
mlada, vješta i poštena, 18 do 25 godina stara, vrlo snažnu i čistu neka govori slovenski i njemački za malu obitelj, vrlo dobra kuća. — Ponude na Schwarz i drug. Zagreb. Preradovićeva ul. 1

Dobro izurjena šivilja
za krznarski stroj se sprejme. Naslov pove upr. Slov. Naroda 3028

Peč „Feobus“ 4127
št. 86, emajlirana, skoraj nova, se proda. Pozve se na velesejmu.

Učenka
z dobrimi spričevali se sprejme takoj v trgovino z elektrotehničnimi predmeti. Pismene ponudbe na upravo i sta pod „Pridna učenka“ 3020

Poverjeni prodajalec srečk državne razredne loterije
Drag. R. Kolaković
BEOGRAD
prodaja na veliko in malo. Najbolje urejena poslovnica te vrste. Daje najugodnejše pogoje za prodajo srečk. Služben načrt z navodilom pošljem vsakemu brezplačno. 421-T

IV. BRUNČIČ & FR. REBERNIK
pleskarja in ličarja
Ljubljana 150-1
KAREL KOTNIKOVA ULICA 3
Se priporočata za vsa v to stroko spadajoča dela.
Delo solidno! Cene zmerne!

L. Mikuš
Ljubljana, Gledališka ulica 15
priporoča svoje zaloge dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic.
Pošiljatve na kmetijske točke in solidno

Za razpečavanje izredne **novosti** zdravilne plošče
„Thermo-Elektron“
sprejmem
okrajne in generalne zastopnike
Podjetnim in marljivim gospodom in damam, ki razpolagajo z nekaj kapitala, se nudi najlepši zaslužek.
Ustmena pojasnila danes in jutri pri portirju v hotelu Slon ali pismene ponudbe najoglasni oddelek „Jutra“ pod značko „Zdravilna plošča“.

Brijačnica
nova, elegantno moderno urejena, 2 velika izloga, posebni ulaz za gospodo, a posebni za dame, u središtu grada Zagreba **PRODAJE SE.** — Ponude slati na V. FISCHER, Zagreb, Ribnjak br. 10.

Zahvala.

Josip Adamičeva družina se v svojem in v imenu vseh sorodnikov najprisrčneje zahvaljuje za tolike mnogobrojne izraze iskrenega sočutja, ki jih je prejela ob neizmerni izgubi svojega nepozabnega in nenadomestljivega

Joškota.

Posebno pa ji je dolžnost zahvaliti se č. g. župniku Franc Bernik za tolažilne obiske in vsem čč. gg. duhovnikom za spremstvo na zadnji poti, profesorskemu zboru zavoda sv. Stanislava v Št. Vidu za častno udeležbo, gg. govornikoma društva slušateljev jurdične fakultete v Ljubljani in športnega kluba „Disk“ v Domžalah, ki sta se poslovila od pokojnika ob odprtem grobu, pevskemu društvu Domžale za tolažbe polne žalostinke, športnemu klubu „Disk“ za častno spremstvo in požrtvovalnost na njegovi prezgodnji poti, velec. gdč. Novakovi iz Kamnika, ki je nepozabnemu pokojniku nudila prvo pomoč in ga s svojim avtom pripeljala v deželno bolnico, vsem darovalcem vencev in cvetja, končno vsem dragim prijateljem in znancem, ki so blagega rajnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Domžale, 19. oktobra 1926.

Najnovejši epohalni izum petrolejska oljnska svetilika
„AIDA“ z Auerovo žarnico

200-500
sveč moči
Krasna oblika
Neznatna poraba petroleja
Sveti kakor elektrika
„AIDA“
se rabi za razsvetljavo prodajalnic, uradov, gostilnic, šol, cerkev, dvorišč, vrtov itd. **„AIDA“** je prikladna za najmanjše in največje prostore — Zahtevajte prospekte! Glavno skladišče za SHS tvrdka elektrotehnična firma
SVARC i drug
ZAGREB, Preradovićeva ulica
— Iščemo zaupne zastopnike
— Zahtevajte takoj prospekte!

Felix Toman,
kamnosešk mojster
v Ljubljani Resljeva cesta 30
priporoča bogato zalogo nagrobnih spomenikov od marmorja in granita plošče za grobnice, marmornate plošče za mobilije po najnižjih cenah

Darujte za poplavljence!

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek. — Za inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.